

Bruksela, dnia 30 maja 2011 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 89/2011

Sprawozdanie z inicjatyw i opinii Komisji Europejskiej we wrześniu 2011 r. (wybrane)

1. FINANSE - Zwalczenie nadużyć finansowych: publikacja rocznego sprawozdania Komisji
2. AGENDA CYFROWA - Sieci społeczne mogą w znacznie większym stopniu przyczynić się do ochrony prywatności małoletnich – sprawozdanie Komisji
3. IMIGRACJA - Skuteczna i humanitarna polityka powrotów: osiem państw członkowskich nie wdrożyło jeszcze przepisów dyrektywy w sprawie powrotów imigrantów
4. KONSUMENTY - Komisja Europejska podejmuje działania w celu zapewnienia ochrony konsumentom korzystającym z nieruchomości w określonym czasie (*timeshare*)
5. KONSUMENTY - Zakupy przez Internet: w wyniku działania UE zakup biletów on-line przez konsumentów stał się bezpieczniejszy
6. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ - Dawne obszary przemysłowe to dziś wiodące ośrodki turystyki zrównoważonej
7. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ - Do Europejskiej Sieci Przedsiębiorczości dołącza Afryka Północna i nowe ośrodki w Azji
8. ZMIANY KLIMATU - Komisja rozpoczyna konsultacje w sprawie dalszej redukcji emisji gazów przemysłowych
9. ZMIANY KLIMATU - Komisja Europejska ustala zasady przydziału liniom lotniczym bezpłatnych uprawnień do emisji gazów cieplarnianych
10. BADANIA NAUKOWE - Program Marie Curie: 15 lat działań na rzecz rozwoju zawodowego naukowców
11. PRAWA AUTORSKIE - Komisja pośredniczy w zawarciu porozumienia służącego ułatwieniu dostępu do książek o wyczerpanym nakładzie
12. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI - W kierunku racjonalnego wykorzystania prawa karnego w celu lepszego wykonania przepisów UE i lepszej ochrony pieniędzy podatników
13. SCHENGEN - Komisja Europejska proponuje podejście europejskie w celu lepszego ochrony swobodnego przemieszczania się obywateli
14. GOSPODARKA - Prognoza śródkresowa dla UE: zatrzymanie ożywienia gospodarczego w związku z kryzysem rynków finansowych
15. GOSPODARKA - Małe przedsiębiorstwa motorem wzrostu
16. AGENDA CYFROWA - Dalsze działania są konieczne, aby zapewnić bezpieczeństwo dzieci – sprawozdanie Komisji
17. SPRAWY WEWNĘTRZNE - Komisja Europejska intensyfikuje wysiłki w celu przeciwdziałania brutalnemu ekstremizmowi
18. AGENDA CYFROWA - Komisja podejmuje pierwsze działania w celu zapewnienia wdrożenia systemu powiadamiania służb ratunkowych o wypadkach drogowych do 2015 r.

19. SWOBODNY PRZEPIY W TOWARÓW - Nie można zarejestrować pojazdów przystosowanych do ruchu lewostronnego: Polska do Trybunału

1. FINANSE - Zwalczenie nadużyć finansowych: publikacja rocznego sprawozdania Komisji

Komisja Europejska opublikowała w dniu 29 września roczne sprawozdanie w sprawie ochrony interesów finansowych UE i zwalczania nadużyć finansowych w roku 2010. Celem sprawozdania jest ocena ryzyka dotyczącego niezgodnego z przeznaczeniem wykorzystania wydatków oraz dochodów UE w wyniku nieprawidłowości i domniemanych nadużyć. Dzięki wdrożeniu w większości państw członkowskich unowocześnionych i ulepszonych systemów sprawozdawczych Komisja ma dostęp do większej ilości lepszej jakości danych na temat nieprawidłowości. W rezultacie w odniesieniu do prawie wszystkich sektorów wzrosła liczba zgłoszonych nieprawidłowości. Komisja zyskuje dzięki temu lepsze i bardziej wiarygodne informacje, co z kolei pomaga lepiej chronić pieniądze podatników. Lepsza kontrola środków unijnych pozwala państwom członkowskim i Komisji szybciej reagować na nowe formy nadużyć oraz wdrażać odpowiednie działania zapobiegawcze. Ma to istotne znaczenie, ponieważ najlepszym sposobem zwalczania nadużyć jest zapobieganie możliwości ich pojawiania się.

Algirdas Šemeta, komisarz ds. podatków, unii celnej, audytu i zwalczania nadużyć finansowych, stwierdził: „Sprawozdanie może nas napawać optymizmem. Państwa członkowskie wykrywają więcej nieprawidłowości, dzięki czemu do budżetu UE zwracanych jest więcej niewłaściwie wykorzystanych środków. Nie oznacza to jednak, iż walka z nadużyciami została zakończona. Komisja zachęca te państwa członkowskie, które nie wdrożyły jeszcze nowego systemu sprawozdawczego, aby niezwłocznie to uczyniły. Zwracamy się również do państw członkowskich, które zgłosiły wyjątkowo niski poziom domniemanych nadużyć, o pilne przedstawienie wyjaśnień na temat sposobu kontroli wydatkowania środków unijnych. Obywatele UE mają prawo wiedzieć, w jaki sposób wydatkowany jest każdy ich grosz”.

Internetowy system sprawozdawczy (IMS) w istotny sposób usprawnił ogólne warunki zgłaszania nieprawidłowości. Komisja zwraca się do Hiszpanii, Francji oraz Irlandii o pilne zakończenie wdrażania systemu do końca 2011 r. w celu poprawy ochrony środków pochodzących od unijnych podatników. Komisja zamierza również poddać analizie systemy wykrywania nieprawidłowości oraz zwalczania nadużyć finansowych, wprowadzone przez państwa członkowskie w obszarze polityki spójności, aby ocenić, czy i w jaki sposób systemy kontrolne są dostosowane do przedmiotowych obszarów, w których występuje wysokie ryzyko nadużyć finansowych i nieprawidłowości. Od 2010 r. Komisja przyjęła szereg inicjatyw politycznych mających na celu zwalczanie nadużyć finansowych, co będzie miało pozytywny wpływ na ochronę interesów finansowych UE. Pierwsze rezultaty tych inicjatyw przedstawione zostaną w następnym sprawozdaniu, które obejmować będzie rok 2011.

• Kontekst

Obecne roczne sprawozdanie w sprawie ochrony interesów finansowych UE zawiera szczegółowe informacje na temat nieprawidłowości oraz domniemanych nadużyć ujawnionych przez państwa członkowskie, jak również odzyskanych środków unijnych. Istotne jest przy tym

rozdzielenie między nieprawidliwościami a nadużyciami. Nieprawidliwościami są często wynikiem faktycznych błądów ze strony beneficjentów wypełniających swoje obowiązki sprawozdawcze. Może to przykładowo dotyczyć osoby, która podała niewłaściwą liczbę godzin pracowanych w ramach projektu, bądź nieprzestrzegania reguł procedury przetargowej, np. określenia zbyt małej liczby wymaganych ofert lub przyjęcia ofert złożonych przez niekwalifikowalnych oferentów. Natomiast nadużycie finansowe to celowe doprowadzenie do nieprawidliwości, które stanowi przestępstwo. Rzeczywiste skutki finansowe wynikające z nadużycia mogą zostać oszacowane dopiero po zakończeniu postępowania sądowego.

Prawo unijne zobowiązuje państwa członkowskie do zgłaszania przypadków nadużyć finansowych i innych nieprawidliwości, które naruszają interesy finansowe we wszystkich dziedzinach działalności unijnej. Obraz, jaki wyłania się z danych statystycznych, jest niekoniecznie kompletny, ponieważ zależy od przekazania Komisji przez państwa członkowskie danych na temat nieprawidliwości. Dane liczbowe podane w sprawozdaniu mają zatem charakter wstępny i szacunkowy. W przypadkach gdy nie ustalono jeszcze dokładnej kwoty, jakiej dotyczy nieprawidliwość, na wszelki wypadek podaje się całkowite kwoty danego programu.

- **Nieprawidliwości ujawnione w 2010 r. w odniesieniu do poszczególnych sektorów**

Wydatki całkowite: Liczba zgłoszonych przypadków nieprawidliwości wzrosła w roku 2010 do 10 332 w porównaniu z 7 769 w roku 2009. Szacowane skutki finansowe tych nieprawidliwości wzrosły w 2010 r. do poziomu 1,27 proc. wszystkich przydzielonych środków w porównaniu z 1,13 proc. w 2009 r.

Rolnictwo: Liczba zgłoszonych przypadków nieprawidliwości wzrosła w roku 2010 do 1 825 w porównaniu z 1 621 w roku 2009. Szacowane skutki finansowe tych nieprawidliwości spadły nieznacznie w 2010 r. do poziomu 0,23 proc. wszystkich przydzielonych środków w tym sektorze w porównaniu z 0,24 proc. w 2009 r. W 2010 r. odzyskano 175 milionów euro, a wskaźnik odzyskanych środków zwiększył się z 39 proc. do 42 proc.

Polityka spójności: Liczba zgłoszonych przypadków nieprawidliwości wzrosła w roku 2010 do 7 062 w porównaniu z 4 737 w roku 2009. Szacowane skutki finansowe tych nieprawidliwości wzrosły w 2010 r. do poziomu 3,15 proc. wszystkich przydzielonych środków w tym sektorze w porównaniu z 2,44 proc. w 2009 r. W 2010 r. odzyskano 611 milionów euro, a wskaźnik odzyskanych środków zwiększył się z 53 proc. do 67 proc.

Fundusze przedakcesyjne: Liczba zgłoszonych przypadków nieprawidliwości spadła w roku 2010 do 424 w porównaniu z 706 w roku 2009. Szacowane skutki finansowe tych nieprawidliwości wzrosły w 2010 r. do poziomu 5,26 proc. wszystkich przydzielonych środków w tym sektorze w porównaniu z 3,80 proc. w 2009 r. W 2010 r. odzyskano 14 milionów euro, a wskaźnik odzyskanych środków zwiększył się z 27 proc. do 30 proc.

Wydatki bezpośrednie: Liczba zgłoszonych przypadków nieprawidliwości wzrosła w roku 2010 do 1 021 w porównaniu z 705 w roku 2009. Szacowane skutki finansowe tych nieprawidliwości wzrosły w 2010 r. do poziomu 0,27 proc. wszystkich przydzielonych środków w tym sektorze w porównaniu z 0,17 proc. w 2009 r. W 2010 r. odzyskano 25 milionów euro, a wskaźnik odzyskanych środków zwiększył się z 56 proc. do 59 proc.

Środki własne: Liczba zgłoszonych przypadków nieprawidłowości spadła w roku 2010 do 4 744 w porównaniu z 5 204 w roku 2009. Szacowane skutki finansowe tych nieprawidłowości wzrosły w 2010 r. do poziomu 1,88 proc. całkowitej kwoty uzyskanych tradycyjnych zasobów własnych w porównaniu z 1,84 proc. w 2009 r. Wskaźnik odzyskanych środków w ujęciu procentowym w stosunku do całkowitej kwoty, jakiej dotyczyły nieprawidłowości, wynosi w momencie publikacji sprawozdania 46 proc. dla roku 2010 i najprawdopodobniej wzrośnie, ponieważ proces odzyskiwania środków jest w toku.

Tabela w załączniku zawiera szczegółowe zestawienie dla każdej dziedziny

Liczba zgłoszonych przypadków nieprawidłowości oraz szacowane skutki finansowe w 2010 r.

	Zgłoszone nieprawidłowości	Szacowane skutki finansowe będące wynikiem nieprawidłowości, w tym domniemanych nadużyć	Wartość proc. wszystkich przydzielonych środków, których dotyczy nieprawidłowości, w tym domniemane nadużycia	Szacowane skutki finansowe samych domniemanych nadużyć	Wartość proc. wszystkich przydzielonych środków, których dotyczy domniemane nadużycia
		(mln EUR)	%	(mln EUR)	%
Rolnictwo	1 825	131	0.23	69	0.12
Polityka spójności	7 062	1 550	3.15	364	0.74
Fundusze przedakcesyjne	424	83	5.26	41	2.6%
Wydatki bezpośrednie	1 021	43	0.27	4	0.02
Wydatki ogółem	10 332	1 807	1.27	478	0.34
Zasoby własne	4 744	393	1.88	139	0.67

2. AGENDA CYFROWA - Sieci społeczne mogą w znacznie większym stopniu przyczynić się do ochrony prywatności małoletnich – sprawozdanie Komisji

Według najnowszej serii testów przeprowadzonych przez Komisję Europejską jedynie dwa spośród dziewięciu portali społecznościowych (Habbo Hotel i Xbox Live) posiadają domyślne ustawienia, które zapewniają dostępność osobistych profili małoletnich użytkowników wyłącznie osobom z zatwierdzonej listy kontaktów.

Większość badanych portali zapewnia jednak małoletnim informacje o bezpieczeństwie dostosowane do ich wieku, wskazówki lub materiały edukacyjne dostosowane w szczególności sposób dla małoletnich. Portale odpowiadają również na prośby o pomoc. Siedem portali odpowiedziało na prośby o pomoc, z czego większość uczyniła to w czasie krótszym niż jeden dzień.

Dwa portale (Dailymotion i Windows Live) mają ustawienia domyślne gwarantujące, że przyjaciele mogą się kontaktować z nieletnimi wyłącznie za pomocą publicznych lub prywatnych wiadomości. We wszystkich kontrolowanych portalach każdy może wysłać osobie niepełnoletniej prośbę o przyjęcie do grupy przyjaciół. W przypadku sześciu portali profile małoletnich użytkowników mogą być bezpośrednio dostępne dla przyjaciół przyjaciół. Wszystkie sprawdzane portale zapewniają krótszą i bardziej zrozumiałą dla dzieci wersję warunków użytkowania lub świadczenia usług.

Wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej odpowiedzialna za agendę cyfrową, **Neelie Kroes**, powiedziała: „Młodzi ludzie cieszą się nawiązywaniem kontaktów społecznych w sieci i czerpią z tego ogromne korzyści, ale często nie są wystarczająco świadomi zagrożeń, takich jak nagabywanie dzieci w celach seksualnych. Portale społecznościowe muszą poważnie traktować swoje obowiązki wobec młodych ludzi. Pod koniec bieżącego roku zamierzam uwzględnić te kwestie w kompleksowej strategii na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa internetu dla dzieci poprzez zestaw środków w zakresie ochrony i wzmacniania pozycji dzieci.”

W sprawozdaniu zwrócono szczególną uwagę na wdrożenie zasad bezpieczniejszego korzystania z portali społecznościowych dla UE przez platformy dla osób prowadzących blogi (Skyrock) i grających w gry (Xbox Live), platformy służące udostępnianiu zdjęć i materiałów wideo (YouTube, Dailymotion, Flickr), wirtualne społeczności (Habbo Hotel, Stardoll), platformy posiadające niektóre funkcjonalności serwisów społecznościowych (Windows Live) oraz platformy umożliwiające tworzenie profili osobistych oraz umieszczanie wpisów z blogów, zdjęć i zaktualizowanych informacji (Yahoo! Pulse). Badania zostały przeprowadzone w okresie od marca do czerwca 2011 r.

Najnowsze sprawozdanie uzupełnia sprawozdanie opublikowane w czerwcu 2011 r. – dotyczące wprowadzenia w życie powyższych zasad przez czterdzieści specjalnych serwisów społecznościowych.

W ramach celu określonego w Europejskiej agendzie cyfrowej Komisja prowadzi przegląd dotyczący ochrony nieletnich w sieci przed takimi zagrożeniami jak nagabywanie dzieci do celów seksualnych i cyberprzemoc, aby podnieść poziom zaufania do internetu. Wyniki dwóch badań realizacji zasad bezpieczniejszego korzystania z serwisów społecznościowych zostaną wzięte pod uwagę przez Komisję w ramach planowanej pod koniec bieżącego roku szeroko zakrojonej inicjatywy mającej na celu wzmocnienie pozycji i ochronę dzieci w zakresie posługiwania się nowymi technologiami.

- **Kontekst**

Zasady bezpieczniejszego korzystania z portali społecznościowych dla UE są dobrowolnym porozumieniem wynegocjowanym przy udziale Komisji w 2009 r. w celu zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom w sieci.

W najnowszym sprawozdaniu przedstawiono następujące wnioski:

- Tylko Habbo Hotel i Xbox Live mają domyślne ustawienia, które powodują, że informacje osobowe i identyfikujące dotyczące małoletnich są automatycznie widoczne jedynie dla osób z zatwierdzonej listy kontaktów bez względu na to, jaka ilość informacji o tych osobach została umieszczona w ich profilach.
- W przypadku pozostałych siedmiu badanych portali wyniki wskazują, że znaczna część informacji personalnych, w tym informacje dodawane przez użytkowników po rejestracji,

jest automatycznie udostępniana użytkownikom, których nie ma na liście kontaktów osoby małoletniej. Informacje ta nie muszą prowadzić do natychmiastowej identyfikacji małoletnich, ale mogą powodować taki skutek.

- W przypadku sześciu portali przyjaciele przyjaciół mogą mieć bezpośredni dostęp do profili małoletnich użytkowników. Niezarejestrowani użytkownicy mogą uzyskać dostęp do profili małoletnich użytkowników za pośrednictwem ich blogów bądź materiałów wideo, lub zdjęć umieszczonych przez małoletnie osoby w internecie. Po odnalezieniu bloga, materiałów wideo, zdjęć, kanałów wideo lub galerii zdjęć osoby niepełnoletniej (np. poprzez wyszukiwarkę zewnętrzną lub link wysłany pocztą elektroniczną) uzyskuje się dostęp do profilu osoby małoletniej.
- Osiem z dziewięciu skontrolowanych portali zapewnia informacje dotyczące bezpieczeństwa, wskazówki lub materiały edukacyjne przygotowane specjalnie z myślą o małoletnich użytkownikach (wyjątek stanowi portal Windows Live). W przypadku portalu Windows Live przedstawione informacje były bardziej odpowiednie dla rodziców lub opiekunów, chociaż młodzi ludzie również nie mieliby trudności z ich zrozumieniem.
- Portale Dailymotion, Flickr, Habbo Hotel, Yahoo! Pulse, Skyrock, Stardoll i YouTube zapewniają łatwo dostępne i zrozumiałe informacje dotyczące bezpieczeństwa dla dzieci i rodziców.
- Tylko jeden z dziewięciu kontrolowanych portali umożliwiał automatyczne wyszukanie profili osób małoletnich przy użyciu wyszukiwarki wewnętrznej lub zewnętrznej (np. Google, Bing lub Yahoo!).

W niektórych z tych portali profile użytkowników nie stanowią głównego punktu dostępu lub najważniejszego przedmiotu zainteresowania użytkowników. Odnosi się to w szczególności do platform, na których udostępnia się zdjęcia i materiały wideo, gdzie użytkownicy zwykle odwiedzają galerię zdjęć lub kanał wideo, ale niekoniecznie profil użytkownika.

Zasady bezpieczniejszego korzystania z portali społecznościowych dla UE oraz ocena ich wdrożenia:

http://ec.europa.eu/information_society/activities/social_networking/eu_action/implementation_princip_2011/index_en.htm

Program „Bezpieczniejszy Internet”:

http://ec.europa.eu/information_society/activities/sip/index_en.htm

3. IMIGRACJA - Skuteczna i humanitarna polityka powrotów: osiem państw członkowskich nie wdrożyło jeszcze przepisów dyrektywy w sprawie powrotów imigrantów

W dniu 29 września 2011 r Komisja Europejska zwróciła się do ośmiu państw członkowskich o zapewnienie pełnej zgodności z unijnymi przepisami dotyczącymi powrotów i wydalania nielegalnych imigrantów. Jak dotąd Austria, Belgia, Cypr, Litwa, Niderlandy, Niemcy, Polska i Szwecja nie zgłosiły Komisji środków krajowych wdrażających dyrektywę w sprawie powrotów imigrantów z 2008 r. Państwa członkowskie miały obowiązek przetransponować przepisy dyrektywy do dnia 24 grudnia 2010 r. Fakt, że tego nie uczyniły, zagraża skutecznej i sprawiedliwej realizacji wspólnej procedury powrotów, jak również podważa unijną politykę migracyjną.

Pomimo pism przesłanych przez Komisję 27 stycznia 2011r., wymienione osiem państw członkowskich wciąż nie poinformowało Komisji o przyjęciu przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych koniecznych dla zapewnienia pełnej zgodności z dyrektywą. W związku z tym Komisja postanowiła przesłać tym państwom uzasadnione opinie (zgodnie z art. 258 TFUE). W przypadku braku zadowalającej reakcji w terminie dwóch miesięcy Komisja może zgłosić przypadki uchybienia obowiązkowi państw członkowskich do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i wnieść o nałożenie sankcji finansowych na wymienione państwa członkowskie.

Dyrektywa w sprawie powrotów imigrantów przewiduje wyraźne, przejrzyste i sprawiedliwe wspólne przepisy dotyczące powrotów, wydalenia, zatrzymania i ponownego wjazdu, które uwzględniają w pełni poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności poszczególnych osób. W przeszłości ustawodawstwo i praktyka państw członkowskich w dziedzinie powrotów była niezwykle zróżnicowana. Dyrektywa w sprawie powrotów imigrantów wprowadza wiążące wspólne ramy prawne europejskiej polityki powrotów i gwarantuje przeprowadzanie wszystkich powrotów w humanitarny i godny sposób.

Jest to także pierwszy instrument prawa UE, który wprowadza wspólny katalog praw szczególnych przysługujących nielegalnym imigrantom. W szczególności dyrektywa w sprawie powrotów imigrantów rozszerza zasadę niewydalania (*non-refoulement*) na każdą osobę przebywającą w danym państwie nielegalnie, podczas gdy wcześniej prawo to gwarantowano jedynie osobom ubiegającym się o azyl.

Dyrektywa stanowi element kompleksowej i zrównoważonej unijnej polityki migracyjnej, która obejmuje również środki służące organizacji legalnej imigracji oraz walce z osobami zaangażowanymi w handel ludźmi i gospodarczy wyzysk imigrantów.

- **Kontekst**

Dyrektywa 2008/115/WE w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich („dyrektywa w sprawie powrotów imigrantów”) weszła w życie w dniu 16 grudnia 2008 r.

Wszystkie państwa związane dyrektywą w sprawie powrotów imigrantów (wszystkie państwa członkowskie UE z wyłączeniem Irlandii i Zjednoczonego Królestwa, a także państwa strefy Schengen – Szwajcaria, Norwegia, Islandia i Liechtenstein) są zobowiązane dostosować swoje prawodawstwo krajowe do przepisów dyrektywy.

Termin transpozycji przepisów dyrektywy do prawa krajowego upłynął dnia 24 grudnia 2010 r. W dniu 27 stycznia wezwania do usunięcia uchybienia zostały rozesłane do 20 państw członkowskich, które nie powiadomiły jeszcze Komisji o wdrożeniu środków służących pełnej transpozycji dyrektywy. Od tego czasu Komisja zamknęła postępowania w sprawie uchybienia obowiązkowi państwa członkowskiego przeciwko Francji, Łotwie, Luksemburgowi, Słowenii, Rumunii i Włochom.

Z dniem 15 września 2011 r. dziewiętnaście państw członkowskich UE oraz państw strefy Schengen powiadomiło Komisję o pełnej transpozycji dyrektywy (Bułgaria, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Luksemburg, Łotwa, Malta, Norwegia, Portugalia, Republika Czeska, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Szwajcaria, Węgry i Włochy). Cztery państwa członkowskie UE zgłosiły częściową transpozycję dyrektywy (Belgia, Litwa,

Niderlandy i Szwecja). Zgodnie z art. 4.1 Protokołu dotyczącego stanowiska Danii, załączonego do tych Traktatów, Dania zdecydowała się wprowadzić dyrektywę do swojego prawa krajowego.

4. KONSUMENTCI - Komisja Europejska podejmuje działania w celu zapewnienia ochrony konsumentom korzystającym z nieruchomości w określonym czasie (*timeshare*)

Komisja Europejska w dniu 29 września 2011 r. podjęła decyzję o podjęciu kroków prawnych przeciwko Hiszpanii, Polsce, Słowenii i Litwie w celu zapewnienia konsumentom ochrony przewidzianej w unijnych przepisach dotyczących umów *timeshare* ([dyrektywa 2008/122/WE](#)). W międzyczasie zamknięto sprawy toczące się przeciwko dziesięciu innym państwom członkowskim, jako że państwa te dokonały niedawno transpozycji dyrektywy do swoich przepisów krajowych. Przepisy unijne (dyrektywa dotycząca umów *timeshare*) zapewniają konsumentom ochronę przed niepożądanymi umowami *timeshare* – umowami zawierającym na okres ponad roku, w oparciu o które konsumenci nabywają prawo do korzystania w określonym czasie z zakwaterowania, takiego jak np. apartament w kurorcie wakacyjnym .

„UE wprowadziła wspólne przepisy, pragnąc chronić swoich obywateli przed niepożądanymi umowami *timeshare* lub podobnymi do umów *timeshare*”, powiedziała komisarz UE ds. sprawiedliwości, **Viviane Reding**. „Państwa członkowskie miały ponad dwa lata na dopełnienie swoich obowiązków. Jestem zatem bardzo rozczarowana, że niektóre z nich w dalszym ciągu nie zapewniają naszym obywatelom wymaganej ochrony; jest wśród nich Hiszpania, która jest popularnym miejscem docelowym turystów, i w której usługi *timeshare* mają znaczący udział w rynku”.

Wszystkie państwa członkowskie zostały zobowiązane do przeniesienia nowej dyrektywy dotyczącej umów *timeshare* do swoich przepisów krajowych do dnia 23 lutego 2011 r. Czternaście państw członkowskich (Belgia, Cypr, Finlandia, Hiszpania, Litwa, Luksemburg, Malta, Polska, Republika Czeska, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Węgry, Włochy) nie transponowało dyrektywy w przewidzianym czasie, w związku z czym w dniu 17 marca 2011 r. Komisja wszczęła przeciwko tym państwom postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego.

Po tej dacie dziesięć spośród wspomnianych państw poinformowało Komisję, że niezbędne środki transponujące zostały przez nie podjęte. Jednak Komisja nie otrzymała informacji o podjęciu takich środków od Hiszpanii, Polski, Słowenii i Litwy. Komisja podjęła zatem decyzję o przesłaniu tym państwom uzasadnionych opinii i wezwaniu ich do dostosowania się do dyrektywy w ciągu dwóch miesięcy.

Po zgłoszeniu przepisów transponujących przez wszystkie państwa Komisja przeprowadzi szczegółową analizę ogólnej jakości i kompletności transpozycji.

- **Kontekst**

Na podstawie dyrektywy przedsiębiorcy muszą dostarczyć konsumentom – w odpowiednim czasie przed związaniem konsumentów umową – informacji, w tym informacji dotyczących ceny, jaka ma zostać zapłacona, opisu produktu oraz dokładnego czasu i długości pobytu, do

jakich konsument jest uprawniony na mocy umowy. Zgodnie z życzeniem konsumenta, informacje te powinny być udostępnione w jego języku ojczystym.

Ponadto dyrektywa gwarantuje konsumentom możliwość odstąpienia od umowy w ciągu 14 dni kalendarzowych; przedsiębiorcy nie mogą w tym okresie zażądać od konsumenta wpłacenia zaliczki czy też kaucji. Przed zawarciem umowy przedsiębiorca ma obowiązek wyraźnie zwrócić uwagę konsumenta na prawo do odstąpienia od umowy, na termin odstąpienia od umowy oraz na zakaz uiszczania zaliczek przed upływem terminu odstąpienia od umowy.

Ochrona ustanowiona na podstawie dyrektywy obejmuje również nowe produkty i umowy, które zostały opracowane w taki sposób, aby nie miały do nich zastosowania przepisy poprzedniej dyrektywy o umowach *timeshare* z 1994 r. Nowa dyrektywa obowiązuje również w odniesieniu do umów *timeshare* zawieranych na mniej niż trzy lata oraz ofert umożliwiających konsumentom wykorzystywanie do zakwaterowania różnych rodzajów ruchomości (np. statków wycieczkowych, przyczep turystycznych lub barek).

Dyrektywa obejmuje także umowy odsprzedaży oraz długoterminowe oferty wakacyjne. Państwa członkowskie mają obowiązek poinformowania konsumentów o przepisach prawa krajowego transponujących dyrektywę i zapewnienia stosownych kar dla przedsiębiorców nieprzestrzegających przepisów. Państwa członkowskie muszą także wspierać ustanawianie oraz rozwój odpowiednich i skutecznych pozasądowych procedur dotyczących skarg i odwołań służących rozstrzygnięciu sporów.

- **Więcej informacji:**

Komisja Europejska – prawo konsumenta: podróże i *timeshare*
http://ec.europa.eu/justice/consumer-marketing/travel/index_en.htm

5. KONSUMENTCI - Zakupy przez Internet: w wyniku działania UE zakup biletów online przez konsumentów stał się bezpieczniejszy

Zakup biletów na imprezy sportowe i muzyczne w Internecie wiąże się obecnie z mniejszym zagrożeniem wynikającym z działania niepewnych stron internetowych, które prowadzą sprzedaż biletów na nieistniejące imprezy lub które nie informują kupującego o możliwości zwrotu, jeżeli dana impreza zostanie odwołana. 88 proc. stron internetowych prowadzących sprzedaż biletów na imprezy kulturalne i sportowe, które zostały objęte kontrolą pod kątem naruszenia przepisów konsumenckich UE, przestrzega obecnie prawa unijnego (w porównaniu z zaledwie 40 proc. stron w 2010 r.). W przyszłości można spodziewać się dalszej poprawy, w związku ze sprawami wniesionymi do sądów. Skoordynowana akcja kontrolna UE została rozpoczęta we wrześniu 2010 r. przez organy krajowe we wszystkich państwach członkowskich, w Norwegii i Islandii. Do zidentyfikowanych problemów zaliczono: niepełne lub wprowadzające w błąd informacje na temat ceny biletów; nieuczciwe warunki umowy; niepełne lub wprowadzające w błąd informacje o sprzedawcy. Strony internetowe zostały poprawione, zazwyczaj dobrowolnie, ale w niektórych przypadkach nałożono kary.

Unijny komisarz ds. zdrowia i polityki konsumenckiej **John Dalli** powiedział: „Jest to duże osiągnięcie dla konsumentów w UE: akcje kontrolne przynoszą konkretne rezultaty - wskazują na problematyczne sektory i zaprowadzają porządek na rynku, tak by ceny były jasno określone, a informacje zgodne z prawdą. Obywatele coraz częściej korzystają z Internetu w celu uzyskania informacji o możliwościach rozrywki oraz porównania cen i ofert. W związku z

tym konsumenci muszą być w stanie podejmować takie działania bez narażenia na ryzyko oszustwa”.

Organy krajowe będą kontynuować prace nad usunięciem nieprawidłowości w nierozstrzygniętych jeszcze przypadkach. W przypadkach transgranicznych będą się kontaktować ze swoimi odpowiednikami w innych krajach. System akcji kontrolnych w całej UE nadal będzie funkcjonował, nowe kontrole są obecnie przygotowywane, a na 2012 r. zaplanowano więcej wspólnych działań.

• Kontekst

Akcje kontrolne polegają na podjęciu działań w zakresie egzekwowania przepisów, które inicjowane są przez UE, a przeprowadzane przez krajowe organy kontrolne. Państwa członkowskie przeprowadzają równocześnie skoordynowane kontrole w poszukiwaniu naruszeń prawa konsumenckiego w danym sektorze. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości kontaktują się ze sprzedawcą i zwracają się do niego z prośbą o ich usunięcie. **Akcja kontrolna dotycząca biletów** odbyła się we wrześniu 2010 r. Organy kontrolne w całej Europie przeprowadziły kontrole sklepów internetowych prowadzących sprzedaż biletów na imprezy kulturalne i sportowe, pod kątem zgodności z unijnymi przepisami w dziedzinie ochrony konsumentów. Sprawdzono **414 stron internetowych**, a następnie organy krajowe zwróciły się do sprzedawców, w przypadku których stwierdzono nieprawidłowości, o usunięcie stwierdzonych uchybień i w stosownych przypadkach nałożyły odpowiednie sankcje.

Spśród 414 skontrolowanych stron **88 proc. spełnia już unijne wymogi w dziedzinie ochrony konsumentów**, podczas gdy w 2010 r. odsetek ten wynosił zaledwie 40 proc. Główne problemy, jakie zidentyfikowano w ramach akcji kontrolnej:

- **brak informacji dotyczących ceny lub podawanie niepełnych bądź błędnych informacji** (dotyczących np. ukrytych podatków lub opłat manipulacyjnych): 94 proc. stron podaje obecnie w jasny sposób dokładne informacje dotyczące całkowitej ceny (która obejmuje opłatę za przesyłkę i wszelkie inne koszty), **podczas gdy w 2010 r. odsetek ten wynosił 55 proc.**;
- **nieuczciwe warunki umowy** (np. brak gwarancji terminowego dostarczenia biletu lub brak informacji dla kupującego o możliwości zwrotu, jeżeli dana impreza zostanie anulowana): 92 proc. skontrolowanych stron zawiera informacje o uczciwych zasadach i warunkach, w porównaniu z 57 proc. w 2010 r.
- **brak informacji dotyczących sprzedawcy lub podawanie niepełnych bądź błędnych informacji** (dotyczy to np. sprzedawców, którzy bezpodstawnie podają się za autoryzowanych przedstawicieli): **93 proc.** skontrolowanych stron podaje obecnie wymagane dane kontaktowe sprzedawcy, tj. nazwę, adres oraz e-mail, **podczas gdy w 2010 r. odsetek ten wynosił 72 proc.**

W 2009 r. około 35 proc. konsumentów z UE, którzy dokonywali zakupów przez Internet, nabyło bilety na imprezy kulturalne lub sportowe¹. W wyniku tej tendencji pojawiają się lepsze oferty i większy wybór dla wielu nabywców. Niestety jedną z konsekwencji tych zmian jest również duża liczba skarg konsumentów związanych z tą kategorią produktu. Europejskie Centra Konsumenckie (ECC) wskazują, że 30 proc. skarg w sprawie zakupów internetowych, które zostały do nich przekazane, dotyczyło usług związanych z rekreacją i kulturą, z czego dużą część stanowiły imprezy kulturalne i sportowe (dane z 2009 r.).

¹„Internet Usage in 2009”, Eurostat, Eurostat

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/product_details/publication?p_product_code=KS-QA-09-046

Strona internetowa poświęcona akcjom kontrolnym (zawiera przykładowe strony internetowe ilustrujące dobre i złe praktyki):

http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/sweeps_en.htm

6. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ - Dawne obszary przemysłowe to dziś wiodące ośrodki turystyki zrównoważonej

Dwadzieścia jeden ośrodków turystycznych z całej Europy otrzymało nagrodę EDEN 2011 za wzorową odnowę zaniedbanych obiektów i ich promocję. Ceremonii rozdania nagród towarzyszy spotkanie sieci EDEN oraz wystawa prezentująca nagrodzone miejsca. Opuszczone kopalnie, zamknięte fabryki, zniszczone linie kolejowe i zarośnięte gospodarstwa rolne – te zaniedbane obiekty niegdyś odgrywały kluczową rolę w europejskiej historii. Dzięki dobrze zaplanowanej odnowie, z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju, można w nich na nowo odkrywać przeszłość i poznawać tradycyjne sposoby życia.

Każde z tych miejsc znacząco przyczyniło się do rewitalizacji swojego regionu, ożywiając podupadłe obiekty kulturalne, zabytki historyczne i obszary przyrodnicze, pełniąc rolę katalizatora dalszej odnowy lokalnej. Piąta doroczna impreza zorganizowana dla uhonorowania modelowych ośrodków turystycznych Europy (EDEN) odbywa się w dniach 27 i 28 września w Brukseli pod hasłem „Turystyka i odnowa obiektów materialnych”. Wydarzenie to jest ściśle związane z Europejskim Dniem Turystyki obchodzonym 27 września w Brukseli i poświęconym europejskiemu dziedzictwu przemysłowemu.

Z tej okazji **Antonio Tajani**, wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej odpowiedzialny za przemysł i przedsiębiorczość, powiedział: „Tematyka tegorocznego konkursu przyciągnęła wyjątkowe przykłady pomysłowych i niezwykłych koncepcji w zakresie turystyki. W dzisiejszej szybko zmieniającej się gospodarce światowej EDEN stara się wyróżniać najlepsze wzorce pomysłowości i kreatywności w turystyce. Jestem bardzo zadowolony z doskonałych wyników przemysłu turystycznego w latach 2010 i 2011. Aby ta tendencja się utrzymała, musimy nadal wspierać innowacyjność i jakość. Udany przykładem takich działań jest właśnie EDEN.”

Więcej informacji na temat projektu EDEN i laureatów nagrody w ubiegłych latach można znaleźć na stronie internetowej: <http://ec.europa.eu/eden>

Laureatami nagród w 2011 r. zostało 21 ośrodków turystycznych:

Miasto Gmünd/Karyntia (Austria), Marche-en-Famenne (Belgia), Pustara Višnjica (Chorwacja), Kalopanayiotis (Cypr), Slovákco (Czechy), Park Narodowy Lahemaa (Estonia), Roubaix (Francja), gmina Delfy (Grecja), Mecsek (Węgry), gmina Stykkishólmur (Islandia), Great Western Greenway, Co Mayo (Irlandia), Montevécchio, gmina Guspini (Włochy), wieś Līgatne (Łotwa), dwór w Rakiszkach (Litwa), Għarb (Malta), Veenhuizen (Niderlandy), Żyrardów (Polska), park krajobrazowy Faial (Portugalia), Idrija (Słowenia), park ekologiczny Trasmiera (Hiszpania), Hamamönü, Altındağ, Ankara (Turcja).

W inicjatywie EDEN dotychczas **wzięło udział 26 państw**: Austria, Belgia, Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Irlandia, Islandia, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Niderlandy, Niemcy, Polska, Portugalia, Republika Czeska, Rumunia, Słowenia, Turcja, Węgry i Włochy.

- **Informacje podstawowe**

Od uruchomienia inicjatywy EDEN w 2007 r. przyznano 98 nagród, a jej laureaci z 26 uczestniczących państw zdążyli zaznaczyć swoją obecność w wysoce konkurencyjnym sektorze turystyki w Europie. Celem inicjatywy EDEN jest propagowanie wzorców w zakresie turystyki zrównoważonej. W ten sposób wyróżnia się nowo powstające ośrodki zaangażowane w ochronę środowiska i wspieranie lokalnych społeczności, a także w ochronę i promocję własnego wyjątkowego dziedzictwa kulturowego i historycznego. Sieć EDEN stanowi także platformę wymiany najlepszych praktyk w dziedzinie turystyki.

Zadaniem sieci jest nawiązywanie kontaktów między **ośrodkami EDEN a krajowymi instytucjami rządowymi** i organizacjami (takimi jak krajowe towarzystwa turystyczne), uczelniami oraz podobnymi sieciami międzynarodowymi, aby ułatwiać promocję i wymianę doświadczeń w zakresie turystyki zrównoważonej. W 2011 r. sieć ma zostać przekształcona w międzynarodowe stowarzyszenie non-profit o trypoziomowej strukturze zarządzania złożonej ze zgromadzenia ogólnego, komitetu sterującego i grup roboczych.

7. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ - Do Europejskiej Sieci Przedsiębiorczości dołącza Afryka Północna i nowe ośrodki w Azji

Komisja Europejska rozszerza zasięg Europejskiej Sieci Przedsiębiorczości, wspierającej przedsiębiorczość i innowacyjność małych i średnich przedsiębiorstw, otwierając nowe punkty kontaktowe w Japonii i podwajając ich liczbę w Chinach. Dzięki temu więcej europejskich małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) skorzysta z szybko rozwijających się rynków w Azji, Ameryce Łacińskiej i Europie Wschodniej.

Komisja rozwija także sieć w państwach południowego wybrzeża Morza Śródziemnego. W Tunezji działa już osiem punktów kontaktowych, wkrótce nawiązane zostanie stałe partnerstwo w Egipcie i powstaną oddziały sieci w Maroku. Celem sieci jest pomoc przedsiębiorstwom w znajdowaniu potencjalnych partnerów na europejskich i światowych rynkach oraz czerpanie korzyści z badań naukowych i innowacji.

Z okazji odbywającej się 26 września w Warszawie czwartej dorocznej konferencji Europejskiej Sieci Przedsiębiorczości pięć zwycięskich MŚP otrzymało specjalne nagrody pod nazwą „Network Stars” (gwiazdy sieci). Przyznaje się je przedsiębiorstwom i naukowcom, którzy skorzystali z pośrednictwa sieci, aby znaleźć nowe możliwości za granicą oraz rozwijać swoją działalność i prowadzić badania naukowe.

Przy tej okazji wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej, komisarz ds. przemysłu i przedsiębiorczości, **Antonio Tajani** powiedział: „Aby konkurować na rynku, europejskie przedsiębiorstwa muszą się skupić na innowacji i rozwoju międzynarodowym. Europejska Sieć Przedsiębiorczości jest kluczowym narzędziem służącym do tego celu. Dzięki nowym ośrodkom w Japonii, Chinach i Afryce Północnej powstanie jeszcze więcej możliwości dla przedsiębiorstw. Dlatego bardziej niż kiedykolwiek potrzebna jest dyskusja między uczestnikami sieci na temat sposobów zacieśniania współpracy w biznesie.

Więcej informacji:

<http://www.enterprise-europe-network.ec.europa.eu/news-media/news/ac-11>

- **Sieć przedsiębiorczości zyskuje międzynarodowy charakter**

Sieć przedsiębiorczości w Japonii działa za pośrednictwem dwóch ośrodków w Tokio znajdujących się w Centrum Współpracy Przemysłowej UE-Japonia oraz w ministerstwie gospodarki, handlu i przemysłu.

Do sieci w Chinach dodano 13 nowych oddziałów. Reprezentowanych jest w niej teraz 14 miast, w tym Tiencin, Fuzhou oraz Chengdu, do których wkrótce dołączą następne. Ostatnio sieć powiększyła się też o nowe państwa: Ukrainę, Mołdawię i Meksyk.

Sieć zwraca się również w stronę Afryki, co uważa się za korzystne dla małych i średnich przedsiębiorstw, zarówno w UE, jak i w graniczących z nią państwach regionu Morza Śródziemnego, w których środowisko sprzyjające MŚP i dalszemu rozwojowi gospodarczemu jest kluczowym warunkiem stabilności politycznej.

Dalsza pomoc Unii w rozwijaniu międzynarodowych kontaktów małych i średnich przedsiębiorstw będzie tematem komunikatu Komisji Europejskiej, który ma zostać ogłoszony przed końcem 2011 r.

- **Nagrody dla „gwiazd” MŚP**

Nagrody „Network Stars” rozdane podczas dorocznej konferencji Europejskiej Sieci Przedsiębiorczości w Warszawie są wyrazem uznania dla przedsiębiorstw i naukowców, którzy dzięki sieci znaleźli nowe możliwości za granicą, rozwinęli swoją działalność lub przeprowadzili badania naukowe. Tegoroczni zwycięzcy to:

- Duńska firma **APRO** i brytyjskie przedsiębiorstwo **Cosalt**, które połączyły się za pośrednictwem sieci, a w ich spółce joint venture powstało już 30 nowych miejsc pracy.
- Francuski naukowiec **dr Frederique Magdiner (Instytut LBMC)** i brytyjski badacz **dr Mark Maconochie (Uniwersytet w Sussex)**. Sieć ułatwiła im przeprowadzenie transferu technologii, który przyczynił się do prac badawczych dotyczących leczenia zaburzeń słuchu.
- Specjalną nagrodę „wschodzącej gwiazdy” otrzymała spółka **Icarus Sailing Media** prowadzona przez dwóch, zaledwie dwudziestoparoletnich, byłych mistrzów żeglarstwa z Grecji. Wykorzystali oni sieć do określenia i ochrony swojej własności intelektualnej, dzięki czemu stworzyli innowacyjne przedsiębiorstwo specjalizujące się w transmisjach zawodów żeglarskich.

- **Informacje podstawowe**

Sieć obejmująca 49 państw skupia blisko 600 organizacji partnerskich, które zatrudniają 3 tys. ekspertów. Należą do niej izby handlowe, agencje przedsiębiorczości, organizacje rozwoju regionalnego, instytuty badawcze, uniwersytety oraz centra technologii i innowacji.

Sieć rozpoczęła swoją działalność z inicjatywy Komisji Europejskiej w lutym 2008 r. i stanowi istotną część Programu ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji UE, którego celem jest wspieranie konkurencyjności europejskich przedsiębiorstw. W ciągu ostatnich trzech lat:

- z sieci skorzystało **2,5 mln** europejskich małych i średnich przedsiębiorstw,
- zorganizowano ponad **19 tys.** imprez lokalnych dla przeszło **750 tys.** MŚP,
- udzielono odpowiedzi na blisko **375 tys.** pytań dotyczących UE,

- około **66 tys.** przedsiębiorstw wzięło udział w wyjazdach służbowych i imprezach pośredniczących w nawiązywaniu współpracy,
- dzięki sieci powstało **4,5 tys.** spółek joint venture, a **1 490** firm otrzymało pomoc w staraniach o fundusze z unijnego 7 programu ramowego (7PR).

8. ZMIANY KLIMATU - Komisja rozpoczyna konsultacje w sprawie dalszej redukcji emisji gazów przemysłowych

W dniu 26 września 2011 r. Komisja rozpoczęła konsultacje społeczne w sprawie wzmocnienia środków unijnych zmierzających do redukcji emisji gazów fluorowanych, tj. tej kategorii gazów przemysłowych, które w bardzo znacznym stopniu przyczyniają się do globalnego ocieplenia.

W przyjętym sprawozdaniu z przeglądu Komisji² stwierdza się, że istniejące rozporządzenie UE w sprawie gazów fluorowanych („F-gazów”) wywiera znaczący wpływ, lecz bez podjęcia dalszych środków należy się spodziewać, że emisje F-gazów będą utrzymywać się na obecnym poziomie w perspektywie długoterminowej.

W przeglądzie identyfikuje się szeroki zakres dalszych, opłacalnych redukcji emisji, uzyskanych przede wszystkim dzięki coraz bardziej możliwemu do przeprowadzenia w wielu sektorach zastąpieniu F-gazów rozwiązaniami alternatywnymi, które nieznacznie bądź wcale nie przyczyniają się do zmiany klimatu. Stwierdza się, że do 2030 r. UE może teoretycznie zlikwidować do dwóch trzecich emitowanych obecnie gazów fluorowanych.

Komisarz ds. działań w dziedzinie klimatu, Connie Hedegaard, stwierdziła: „Rozporządzenie UE w sprawie gazów fluorowanych skutecznie osłabiło tendencję do wzrostu emisji i korzystnie wpłynęło na innowacje technologiczne. Jednak przejście UE na konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną do 2050 r. wymaga ambitnych działań mających na celu ograniczenie emisji we wszystkich sektorach. Jest oczywiste, że istnieje szerokie pole do wprowadzenia opłacalnych redukcji emisji F-gazów, a po konsultacjach społecznych mam zamiar przedstawić w przyszłym roku nowe środki ustawodawcze.”

Konsultacje trwają do 19 grudnia 2011 r. i są skierowane do wszystkich zainteresowanych stron.

Potencjalne rozwiązania strategiczne będące przedmiotem konsultacji przewidują nowe dobrowolne porozumienia, zakaz nowych produktów i urządzeń oraz program stopniowej likwidacji wprowadzania wodorofluorowęglowodorów (HFC) na rynek unijny.

Przegląd Komisji dotyczący rozporządzenia z 2006 r. w sprawie F-gazów wykazał, że środek ten, wraz z dyrektywą dotyczącą stosowania gazów fluorowanych w ruchomych układach klimatyzacji, przyczynia się już teraz do osiągnięcia przez UE i państwa członkowskie celów redukcji emisji wyznaczonych w protokole z Kioto. Do 2050 r. polityka w tym zakresie powinna zapobiec emisji prawie połowy F-gazów, o ile niedociągnięcia we wdrożeniu tych dwóch aktów i ich egzekwowaniu zostaną usunięte. Komisja wzywa zatem państwa członkowskie do podwojenia starań w tym względzie.

² Sprawozdanie Komisji dotyczące stosowania, skutków i adekwatności rozporządzenia w sprawie niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych (rozporządzenie (WE) nr 842/2006), *COM (2011) 581*

Jednakże, pomimo tak znaczącego wpływu aktualnych przepisów, całkowite emisje F-gazów nie obniżą się prawdopodobnie w perspektywie długoterminowej w porównaniu z poziomami bieżącymi. Przyczyną tego jest ich wykorzystanie w coraz większej liczbie zastosowań, takich jak klimatyzatory i urządzenia schładzające. Dzieje się tak jednak w sektorach, w których stosowanie rozwiązań alternatywnych jest w coraz większym stopniu wykonalne.

Obecnie F-gazy to około 2 proc. unijnych emisji gazów cieplarnianych. Utrzymanie emisji F-gazów na obecnych poziomach bez podjęcia kolejnych środków oznacza, że ich udział wzrośnie znacząco w przyszłości.

- **Kontekst**

Gazy cieplarniane objęte protokołem z Kioto to trzy rodziny gazów fluorowanych: wodorofluorowęglowodory (HFC), perfluorowęglowodory (PFC) oraz heksafluorek siarki (SF₆). W przeliczeniu na tonę udział samych F-gazów w globalnym ociepleniu jest pomiędzy 140 a 23 900 razy większy³ niż udział dwutlenku węgla (CO₂), który jest najbardziej znanym gazem cieplarnianym.

F-gazy są w coraz większym stopniu wykorzystywane w zastosowaniach przemysłowych, w tym klimatyzacji (HFC), systemach chłodniczych i gaśnicach (HFC i PFC), elektronice, produkcji farmaceutyków i kosmetyków (PFC) oraz produkcji magnezu i aluminium i przełącznikach wysokiego napięcia (SF₆).

W 2006 r. przyjęto dwa oddzielne akty ustawodawcze w celu odwrócenia tej tendencji i ułatwienia UE i państwom członkowskim realizacji przyjętych przez nie w ramach protokołu z Kioto limitów emisji.

- Dyrektywa 2006/40/WE dotycząca emisji z systemów klimatyzacji w pojazdach silnikowych zajmuje się ruchomymi układami klimatyzacji, zakazując stosowania od 2011 r. F-gazów o wysokim potencjale powodowania globalnego efektu cieplarnianego.
- Rozporządzenie (WE) nr 842/2006 (rozporządzenie w sprawie F-gazów) dotyczy niektórych F-gazów we wszelkich innych zastosowaniach, skupiając się na najważniejszych zastosowaniach stacjonarnych, takich jak schładzanie czy klimatyzacja. Jego celem jest zapobieganie wyciekom gazów z urządzeń, które takie gazy zawierają. W przeciwieństwie do dyrektywy dotyczącej emisji z systemów klimatyzacji w pojazdach silnikowych rozporządzenie to zawiera jedynie nieliczne ograniczenia stosowania F-gazów.

- **Dodatkowe informacje**

Dodatkowe informacje oraz możliwość wzięcia udziału w konsultacjach na stronie internetowej: http://ec.europa.eu/clima/policies/f-gas/index_en.htm

9. ZMIANY KLIMATU - Komisja Europejska ustala zasady przydziału liniom lotniczym bezpłatnych uprawnień do emisji gazów cieplarnianych

Komisja Europejska podjęła w dniu 26 września 2011 r. ważną decyzję dotyczącą dołączenia branży lotniczej do sektorów gospodarki zaangażowanych w walkę ze zmianami klimatu. Od 2012 r. lotnictwo zostanie objęte unijnym systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów

³ Mierzony w ciągu 100 lat.

cieplarnianych (EU ETS). Komisja Europejska opublikowała poziomy odniesienia, które będą stosowane do celów przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji gazów cieplarnianych dla ponad 900 przewoźników lotniczych.

Komisarz ds. działań w dziedzinie klimatu, **Connie Hedegaard**, stwierdziła: „Dzięki poziomom odniesienia linie lotnicze będą miały pewność co do liczby bezpłatnych uprawnień, jakie będą otrzymywać corocznie do 2020 r. Według obecnych cen rynkowych te bezpłatne uprawnienia mają wartość ponad 20 mld euro w perspektywie całej dekady. Dzięki tym potencjalnym przychodom linie lotnicze mogą zainwestować w modernizację floty, poprawę efektywności paliwowej i wykorzystanie innego niż kopalne paliwa lotniczego. Pomimo że UE preferuje działania w skali światowej, nie możemy się zgodzić, aby lotnictwo było wyłączone z udziału w walce ze zmianami klimatu ze względu na brak porozumienia międzynarodowego. Dlatego też UE zdecydowała w 2008 r., aby pójść w tym kierunku, podejmując jednocześnie działania na rzecz regulacji dla branży lotniczej na szczeblu światowym, na przykład w trakcie negocjacji dotyczących klimatu w ramach konferencji ONZ w Durbanie.”

Ogłoszenie poziomów odniesienia pozwala liniom lotniczym obliczyć wielkość przysługujących im bezpłatnie uprawnień do 2020 r. Ustalono dwa poziomy odniesienia, jeden dla okresu rozliczeniowego obejmującego rok 2012, a drugi dla okresu rozliczeniowego rozpoczynającego się w styczniu 2013 r. W latach 2013-2020 linia lotnicza otrzyma 0.6422 uprawnień na 1 000 tonokilometrów, natomiast w 2012 r. będzie to 0.6797 uprawnień.

W okresie rozliczeniowym obejmującym okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. 85% uprawnień dla lotnictwa zostanie przydzielonych przewoźnikom bezpłatnie. W okresie od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2020 r. będzie to 82%. 15% pozostałych uprawnień w każdym okresie rozliczeniowym będzie sprzedawanych na aukcjach, a w latach 2013-2020 3% uprawnień zostanie przeznaczone na specjalną rezerwę dla przewoźników rozpoczynających działalność oraz szybko rozwijających się linii lotniczych.

Poziom odniesienia dla każdego okresu obliczono dzieląc całkowitą roczną liczbę bezpłatnych uprawnień dla okresu rozliczeniowego obejmującego 2012 r. i lata 2013-2020 r. przez sumę tonokilometrów wynikającą z wniosków przedłożonych Komisji przez przewoźników. Wnioski przewoźników opierają się na niezależnej weryfikacji danych dotyczących tonokilometrów odnoszących się do roku kalendarzowego 2010.

Formalnie przydział bezpłatnych uprawnień dla poszczególnych przewoźników zostanie przeprowadzany przez państwa członkowskie, które przemnożą poziom odniesienia przez dane o tonokilometrach z 2010 r. dla każdego przewoźnika. Państwa członkowskie mają obowiązek ustalenia indywidualnych przydziałów w ciągu trzech miesięcy od opublikowania decyzji o poziomach odniesienia.

- **Kontekst**

Poziom emisji gazów cieplarnianych w UE, za który odpowiada lotnictwo, szybko rośnie – od 1990 r. ich wielkość niemal się podwoiła. Ocenia się, że samolot lecący z Brukseli do Nowego Jorku i z powrotem generuje 800 kg dwutlenku węgla na jednego pasażera. Lotnictwo odpowiada za około 10% emisji gazów cieplarnianych objętych systemem EU ETS.

W 2010 r. linie lotnicze monitorowały swoją działalność pod kątem przemierzonej odległości oraz liczby pasażerów i wielkości przewiezionego ładunku (w tonokilometrach). Na tej

podstawie oraz na podstawie danych dotyczących 2010 r. o bezpłatne uprawnienia wystąpiło ponad 900 linii lotniczych, w tym wszyscy przewoźnicy komercyjni prowadzący rozbudowaną działalność na trasach do i z Europy. W kwietniu 2013 r. linie lotnicze po raz pierwszy będą musiały zwrócić uprawnienia w związku z emisjami spowodowanymi lotami z oraz do UE w roku 2012. Podobnie jak zakłady przemysłowe, linie lotnicze otrzymywać będą większość uprawnień bezpłatnie w cyklach rocznych.

Przewiduje się, że włączenie lotnictwa do systemu EU ETS będzie miało ograniczony wpływ na ceny biletów. Opierając się na aktualnej cenie uprawnień do emisji dwutlenku węgla, rzeczywisty koszt jednego biletu za lot transatlantycki wzrośnie o mniej niż 2 euro, zakładając, że wartość bezpłatnych uprawnień nie zostanie przeniesiona na pasażerów. W przeciwnym razie cena biletu może wzrosnąć o około 12 euro.

Liczba bezpłatnych uprawnień do podziału w całym EOG została ustalona na mocy decyzji Wspólnego Komitetu EOG nr 93/2011 z dnia 20 lipca 2011 r. zmieniającej załącznik XX (środowisko) do Porozumienia EOG.

Decyzja przyjęta przez Komisję dostępna jest na stronie internetowej:

http://ec.europa.eu/clima/documentation/transport/aviation/allowances_en.htm

Więcej informacji dotyczących lotnictwa w kontekście unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji można znaleźć na stronie internetowej:

http://ec.europa.eu/clima/policies/transport/aviation/index_en.htm

Więcej informacji na temat unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji można znaleźć na stronie internetowej

http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/index_en.htm

10. BADANIA NAUKOWE - Program Marie Curie: 15 lat działań na rzecz rozwoju zawodowego naukowców

W tym roku upływa 15 lat od inauguracji programu „działania Marie Curie”, wspierającego finansowo najlepszych europejskich naukowców. Z tej okazji **Androulla Vassiliou**, europejska komisarz ds. edukacji, kultury, wielojęzyczności i młodzieży, oraz 300 naukowców reprezentujących różne dziedziny i kraje weźmie udział w specjalnej konferencji w Warszawie. Wydarzenie to zbiega się również z 100. rocznicą przyznania nagrody Nobla w dziedzinie chemii patronce programu – Marii Skłodowskiej-Curie, polsko-francuskiej badaczce, która wsławiła się pionierskimi badaniami w dziedzinie radioaktywności.

„Niniejsza rocznica jest dobrym momentem, aby podsumować niezwykle osiągnięcia programu Marie Curie. Od jego inauguracji w 1996 r. w szkoleniach, pobytach zagranicznych i kursach rozwijających umiejętności wzięło udział ponad 50 tys. naukowców. Nasze wsparcie dla najlepszych pracowników naukowych przynosi niewątpliwie korzyści europejskiej gospodarce, która opiera się na wiedzy i innowacji”, powiedziała komisarz Vassiliou.

Tematem konferencji, która została zorganizowana w ramach polskiej prezydencji i otrzymała wsparcie z programu Komisji Europejskiej pt. „Ludzie”, jest „Nauka – pasja, misja, zobowiązanie”. Tematem dyskusji będzie np. promowanie Europy jako atrakcyjnego miejsca

pracy dla naukowców, rola nauki w rozwiązywaniu problemów stojących obecnie przed społeczeństwem oraz sposoby, jakimi naukowcy mogą docierać do ogółu społeczeństwa.

Wnioski z konferencji zostaną także wykorzystane w nowym programie Komisji na rzecz badań naukowych i innowacji zatytułowanym „Horizon 2020”, który obejmie działania Marie Curie i Europejski Instytut Innowacji i Technologii. Komisja zaproponowała, aby budżet nowego programu w latach 2014-2020 wynosił 80 mld euro (w obecnym budżecie na badania naukowe przeznaczono 55 mld euro). Zdaniem komisarz Vassiliou program Marie Curie, na który w latach 2007-2013 przeznaczono 4,7 mld euro, powinien otrzymać znacznie większe środki.

- **Informacje uzupełniające**

Od powstania programu „działania Marie Curie” w 1996 r. wsparcie otrzymało ponad 50 tys. naukowców prawie 130 narodowości. Ponad połowę środków programu przeznacza się na badania naukowe w dziedzinach, które stanowią szczególne wyzwanie dla współczesnych społeczeństw, takich jak zdrowie, zaopatrzenie w energię i zmiany klimatu (zob. tabela poniżej).

Ze środków programu finansowane są szkolenia i rozwój zawodowy naukowców na wszystkich etapach, począwszy od studiów doktoranckich. Program bezpośrednio przyczynia się do realizacji zobowiązań Unii Europejskiej podjętych w ramach „Unii innowacji” poprzez zachęcanie młodych ludzi do podejmowania kariery naukowej i ich szkolenie w tym kierunku oraz poprzez oferowanie wysokiej jakości szkolenia doktorantów, przy współudziale przemysłu. Celem programu jest wspieranie konkurencyjnych w skali międzynarodowej ścieżek kariery naukowej w Europie.

Działania Marie Curie wspierają również międzysektorową, interdyscyplinarną i międzynarodową mobilność naukowców, przyczyniając się do realizacji inicjatywy UE „Młodzież w działaniu”.

Działania Marie Curie przynoszą korzyści nie tylko poszczególnym badaczom, ale wspierają także bliższą współpracę z organizacjami badawczymi, szkołami wyższymi i przedsiębiorstwami na całym świecie. Do tej pory w projektach Marie Curie wzięło udział ponad 70 państw.

Aby wspierać bliższą współpracę między szkołami wyższymi a biznesem i pogłębić rozumienie zarówno świata nauki, jak i biznesu przez kolejne pokolenie naukowców, Komisja zainaugurowała ostatnio nowy projekt pilotażowy o nazwie „europejskie programy doktoranckie realizowane we współpracy z przedsiębiorstwami”. Daje on młodym naukowcom możliwość odbycia studiów doktoranckich równocześnie na uniwersytecie lub w instytucie badawczym i w przedsiębiorstwie, w różnych państwach członkowskich i w innych państwach biorących udział w programie badawczym Komisji.

Zarządzaniem działaniami Marie Curie zajmuje się Agencja Wykonawcza ds. Badań Naukowych, która jest również odpowiedzialna za część siódmego programu Ramowego UE na rzecz badań naukowych i innowacji (7 PR), jednego z filarów strategii „Europa 2020” na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego.

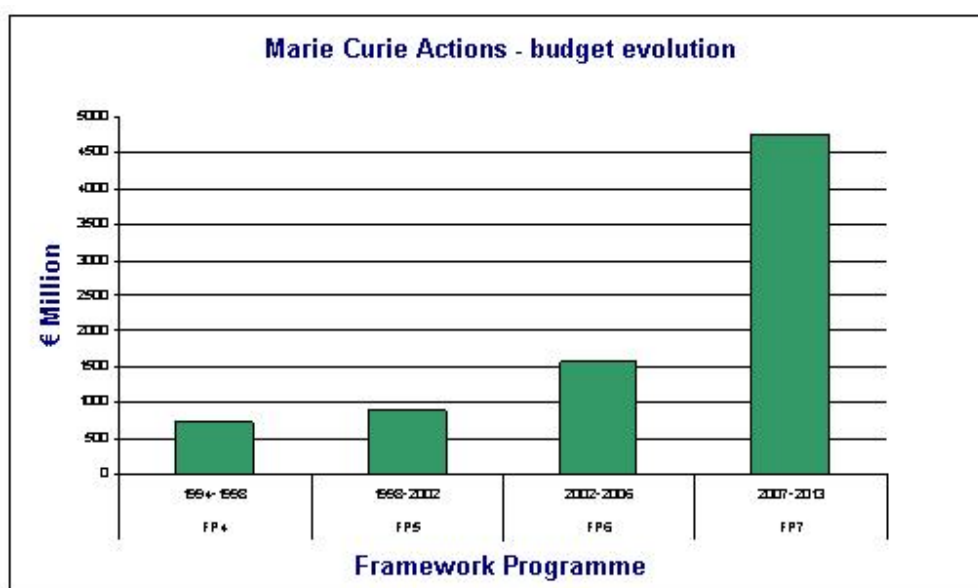
Więcej informacji o konferencji znaleźć można na następującej stronie internetowej:

<http://www.mariecurie2011.pl>

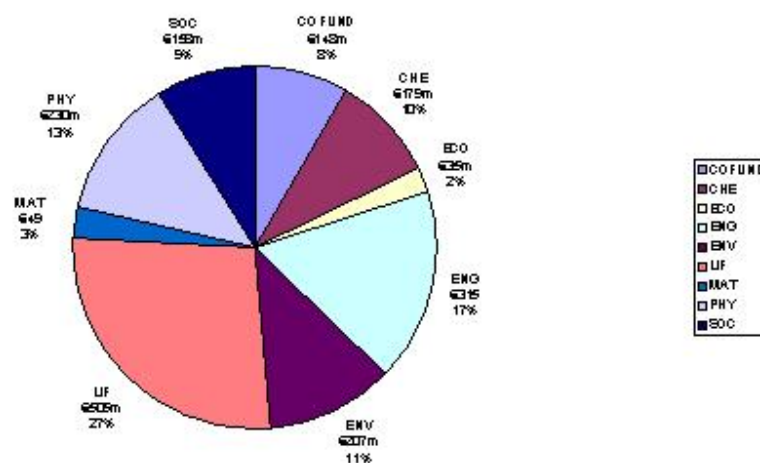
Więcej informacji o działaniach Marie Curie znaleźć można na następującej stronie internetowej: <http://ec.europa.eu/research/mariecurieactions>

Budżet działań Marie Curie

<i>Program ramowy</i>	<i>Rok</i>	<i>Budżet programu (mln EUR)</i>	<i>% budżetu programu ramowego</i>
FP4	1994-1998	742	5,6%
FP5	1998-2002	908	6%
FP6	2002-2006	1580	8,8%
FP7	2007-2013	4750	9,4%
H2020	2014-2020	?	?

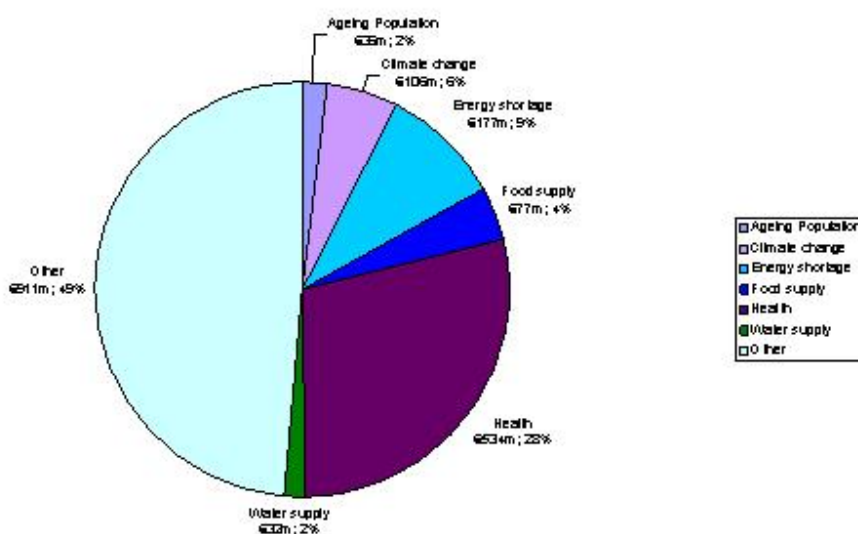

Fundusze Marie Curie z podziałem na dyscypliny naukowe (2007 r. do sierpnia 2011 r.):

COFUND	- współfinansowanie programów regionalnych, krajowych i międzynarodowych
CHE	- chemia
ECO	- nauki ekonomiczne
ENG	- nauki inżynierskie i informatyka
ENV	- środowisko i nauki o ziemi
LIF	- nauki przyrodnicze
MAT	- matematyka
PHY	- fizyka
SOC	- nauki społeczne i humanistyczne.

Fundusze Marie Curie z podziałem na problemy stojące przed społeczeństwem (2007 r. do sierpnia 2011 r.):

Pięćdziesiąt jeden procent funduszy programu Marie Curie przeznaczają się na badania dotyczące poważnych problemów, przed jakimi stoi społeczeństwo.

11. PRAWA AUTORSKIE - Komisja pośredniczy w zawarciu porozumienia służącego ułatwieniu dostępu do książek o wyczerpanym nakładzie

Co roku na europejski rynek wydawniczy wchodzi setki tysięcy nowych tytułów, lecz tylko nieliczne zostają prawdziwymi bestsellerami. W wielu przypadkach, po wyczerpaniu nakładu tytuły znikają z rynku, ponieważ wydawcy nie są w stanie pokryć kosztów związanych z marketingiem i magazynowaniem książek, jeżeli nie sprzedają się one wystarczająco dobrze. Mimo iż wydawcy oferują coraz więcej książek w formacie cyfrowym i w ramach druku na życzenie, wiele tytułów jest dostępnych tylko w zbiorach i archiwach europejskich bibliotek.

Sytuacja ta wkrótce ulegnie zmianie, ponieważ pod przewodnictwem **Michela Barnier**, europejskiego komisarza ds. rynku wewnętrznego i usług, podpisano protokół ustaleń, na mocy którego biblioteki, wydawcy, autorzy oraz reprezentujące ich organizacje zbiorowego zarządzania uzgodnili pakiet kluczowych zasad umożliwiających europejskim bibliotekom i innym instytucjom kulturalnym digitalizację i udostępnianie w internecie znajdujących się w

ich zbiorach książek i czasopism naukowych o wyczerpanym nakładzie. Kluczowe zasady zawarte w protokole ustaleń będą stanowić podstawę dobrowolnych umów licencyjnych, zapewniając jednocześnie pełne poszanowanie praw autorskich i gwarantując, że prawo do digitalizacji i udostępnienia dzieł o wyczerpanym nakładzie przysługuje w pierwszej kolejności podmiotom praw autorskich. Protokół ustaleń stanowi istotną część działań podejmowanych przez zainteresowane strony i Komisję w odpowiedzi na potrzebę przeprowadzenia masowej digitalizacji zasobów zgromadzonych przez europejskie instytucje kulturalne.

Komisarz **Barnier** powiedział: „Zawarte w dniu dzisiejszym porozumienie stanowi ważny krok, który ułatwi zainteresowanym stronom znalezienie praktycznych i konkretnych rozwiązań mających na celu dalszy rozwój europejskich bibliotek cyfrowych i zapewnienie dostępu do naszego bogatego dziedzictwa kulturowego. Jestem przekonany, że podpisanie porozumienia dowodzi, iż poprzez dialog i uwzględnienie potrzeb poszczególnych sektorów możliwe jest wynegocjowanie rozwiązań, które umożliwią uregulowanie kwestii związanych z prawami autorskimi w dobie cyfrowej.”

Sygnatariusze również wyrazili zadowolenie z wyniku dialogu między zainteresowanymi stronami. Dr Pirjo Hiidenmaa, przewodniczący Rady Pisarzy Europejskich, powiedział: „Protokół ustaleń uznaje kluczową rolę autorów, daje ich książkom nowe życie oraz umożliwia czytelnikom dalsze, wielokrotne korzystanie z tych książek.”

„Organizacje zrzeszające biblioteki z zadowoleniem przyjmują wyniki dialogu zainteresowanych stron dotyczącego utworów o wyczerpanym nakładzie. Mamy nadzieję, że temu pierwszemu krokowi w kierunku opracowania efektywnych mechanizmów zbiorowego zarządzania prawami autorskimi towarzyszyć będą inicjatywy w innych dziedzinach, ” powiedział Gerald Leitner, przewodniczący Europejskiego Biura ds. Bibliotek, Informacji i Dokumentacji (EBLIDA).

Fergal Tobin, przewodniczący Federacji Wydawców Europejskich (FEP), dodał: „Europejscy wydawcy z zadowoleniem przyjmują te opracowane dla poszczególnych sektorów zasady, które stanowią wyraźne wytyczne dotyczące realizacji projektów digitalizacji na szczeblu krajowym i które umożliwiają wydawcom wznawianie i komercyjne wykorzystanie coraz większej liczby publikacji za pośrednictwem innowacyjnych rozwiązań.”

„Przyjęty protokół ustaleń to kolejny przykład przełomowego osiągnięcia, które nastąpiło dzięki konstruktywnej współpracy wszystkich zainteresowanych stron. Członkowie IFFRO i EVA (European Visual Artists) są doświadczonymi podmiotami zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i chętnie biorą udział w realizacji tego ważnego celu, jakim jest udostępnianie dziedzictwa kulturowego w Europie,” dodała Magdalena Vinent, przewodnicząca Międzynarodowej Federacji Organizacji Zbiorowego Zarządzania Prawami Reprograficznymi (IFFRO).

- **Kontekst**

Protokół ustaleń stanowi uwieńczenie trwającego osiem miesięcy dialogu między zainteresowanymi stronami zorganizowanego przez Komisję. W wyniku prowadzonej od listopada 2010 r. współpracy między europejskimi autorami, wydawcami, bibliotekami i organizacjami zbiorowego zarządzania prawami uzgodniono rozwiązanie, które uwzględnia zarówno interesy autorów i branży wydawniczej, z jednej strony, jak i bibliotek i projektów masowej digitalizacji, z drugiej strony. Organizacje zbiorowego zarządzania reprezentujące

podmioty praw w dziedzinie książek i czasopism naukowych będą odgrywać kluczową rolę w praktycznej realizacji protokołu ustaleń, który powinien znacznie ułatwić negocjowanie i uzyskiwanie pozwoleń potrzebnych bibliotekom i innym podobnym instytucjom kulturalnym do celów digitalizacji i udostępniania w internecie znacznej części ich archiwów (tj. przechowywanych przez nie książek i czasopism o wyczerpanym nakładzie).

Podpisanie protokołu ustaleń w sprawie utworów o wyczerpanym nakładzie przewidziano w Europejskiej agendzie cyfrowej, a ostatnio potwierdzono w komunikacie dotyczącym jednolitego rynku w obszarze praw własności intelektualnej. Protokół wpisuje się w ogólny cel polegający na stworzeniu w Europie bibliotek cyfrowych i udostępnieniu w internecie europejskiego dziedzictwa kulturowego. Jest to środek o charakterze nieustawodawczym, który stanowi uzupełnienie niedawno przyjętego wniosku ustawodawczego Komisji w sprawie utworów osieroconych. Obie inicjatywy mają duże znaczenie dla dalszego rozwoju europejskich bibliotek cyfrowych oraz portalu Europeana (<http://www.europeana.eu>).

Tekst protokołu i inne informacje na temat praw autorskich w UE:

http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/copyright-info/copyright-info_en.htm#mou

12. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI - W kierunku racjonalnego wykorzystania prawa karnego w celu lepszego wykonania przepisów UE i lepszego ochrony pieniędzy podatników

Zwalczanie przestępczości jest priorytetem dla Europejczyków. Obywatele oczekują, że sprawy przestępstw nie będą mogli uniknąć kary poprzez ucieczkę do innego państwa członkowskiego ani wykorzystywać różnic w krajowych systemach prawnych. Jednocześnie prawo karne stanowi nadal stosunkowo nową dziedzinę na szczeblu UE.

Istotne jest stworzenie jasnej europejskiej polityki kryminalnej, umożliwiającej Unii określenie czy, kiedy i jak stosować prawo karne w celu lepszego wdrażania danej polityki. Traktat lizboński przewiduje ramy, które to umożliwiają, ponieważ zezwala UE na wykorzystywanie prawa karnego do wzmocnienia wykonywania polityk i przepisów UE.

Sankcje karne nie we wszystkich dziedzinach polityki są najlepszymi narzędziami służącymi egzekwowaniu przepisów. Jednak stosowanie sankcji karnych może jednak sprawić, że niektóre przepisy europejskie, dotyczące np. zapobiegania manipulacjom rynkach finansowych lub ochrony pieniędzy podatników przed nadużyciami, staną się bardziej skuteczne. Stosowanie sankcji karnych powinno być ograniczone do szczególnie poważnych przestępstw po dokonaniu dogłębnej i dokładnej analizy.

W opublikowanym w dniu 20 września br. komunikacie pt. „W kierunku polityki kryminalnej UE” Komisja Europejska po raz pierwszy określiła strategię i zasady, które zamierza stosować przy wykorzystywaniu prawa karnego UE w celu wzmocnienia realizacji polityk europejskich i ochrony interesów obywateli.

„Europejczycy oczekują, że UE będzie pomagać w zwalczaniu przestępczości. Musimy podjąć to wyzwanie, w pełnym poszanowaniu rozstrzygającego głosu parlamentów narodowych w dziedzinie prawa karnego” – oświadczyła wiceprzewodnicząca **Viviane Reding**, komisarz UE ds. sprawiedliwości. „Traktat lizboński wyposażył nas w instrumenty, które pozwolą na stawienie czoła wyzwaniu, jakim jest prawo karne, w sposób zrównoważony oraz zgodnie z

podstawowymi prawami do wolności i bezpieczeństwa. Nowy traktat ustanawia wyraźne ograniczenia i hamulce: nie można podjąć żadnej decyzji bez pełnej demokratycznej kontroli Parlamentu Europejskiego oraz nadzoru parlamentów narodowych, które odgrywają ważną rolę w procesie decyzyjnym”.

Według szacunków łączny koszt, jaki ponosi całe społeczeństwo z powodu przestępczości na terytorium UE, wynosi rocznie 233 mld EUR. Jasno zdefiniowana polityka kryminalna UE może pomóc w zapewnieniu wykonania przepisów na szczeblu UE, w szczególności aby zapobiec manipulacji na rynkach finansowych, w tym wykorzystywaniu informacji wewnętrznych, aby chronić pieniądze podatników przed nadużyciami finansowymi na szkodę budżetu UE oraz aby chronić środowisko.

Komunikat określa warunki, na których Unia oraz państwa członkowskie mogą współpracować w celu wprowadzenia w życie spójnej polityki kryminalnej UE.

Najważniejsze wytyczne obejmują następujące kwestie:

- prawo kryminalne należy zawsze stosować jako **środek ostateczny**,
- sankcje prawne są ograniczone do przypadków **szczególnie poważnych przestępstw**,
- środki prawne uwzględniają prawa podstawowe: nowe prawodawstwo wymaga bezwzględnego **poszanowania praw podstawowych** zagwarantowanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej oraz w europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności,
- każda decyzja dotycząca przyjęcia określonego rodzaju środka prawnego lub sankcji musi zawierać **jasne udokumentowane informacje** oraz być zgodna z zasadami **pomocniczości i proporcjonalności**.

Środki prawne przyjęte na szczeblu UE przez Parlament Europejski i Radę Ministrów różnią się od krajowego prawa karnego pod jednym ważnym względem: nie mogą nakładać bezpośrednich obowiązków na jednostki. Prawo karne UE może skutkować nałożeniem sankcji na jednostki dopiero z chwilą transpozycji do krajowego porządku prawnego przez parlament narodowy. Z tego względu zaangażowanie parlamentów narodowych w proces legislacyjny aktów w dziedzinie prawa karnego jest uznawane przez Komisję Europejską za niezwykle istotne.

• **Podstawowe informacje**

UE przyjmowała środki w dziedzinie prawa karnego przez ponad dekadę, mając na celu lepsze zwalczanie przestępczości, która nabiera charakteru coraz bardziej międzynarodowego i jest coraz bardziej wyrafinowana. Wcześniej przyjmowane prawodawstwo było rozwijane bez spójnej podstawy politycznej i nie zawsze jest skutecznie egzekwowane. W marcu 2010 r. unijna komisarz ds. sprawiedliwości Viviane Reding podkreśliła potrzebę stworzenia zrównoważonego i spójnego podejścia do polityki w dziedzinie prawa karnego i poinformowała o zamiarze podjęcia działań w tym obszarze. Ogłaszając komunikat pt. „W kierunku polityki kryminalnej UE”, Komisja dotrzymuje swojego przyrzeczenia oraz uwzględnia opinie osób wykonujących zawody prawnicze oraz pracowników naukowych, którzy wzywali do bardziej spójnego podejścia do prawa karnego na szczeblu UE, tak jak zostało to ujęte przez twórców [Manifestu na temat polityki karnej UE](#) z 2009 r.

Komunikat jest prezentowany kolegium przez wiceprzewodniczącą Viviane Reding wraz z wiceprzewodniczącym Siimem Kallasem oraz komisarzami Janezem Potočnikiem, Ollim Rehnem, Michelelem Barnier'em i Algirdasem Šemetą.

W 2005 r. Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzekł w przełomowym orzeczeniu, że Parlament Europejski i Rada mają uprawnienia do przyjmowania sankcji w dziedzinie prawa karnego w przypadkach, w których jest to istotne w celu ułatwienia egzekwowania prawa UE. Traktat lizboński (w szczególności art. 83 i 325 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej) umożliwia przyjęcie przez UE – pod pewnymi warunkami – norm minimalnych w dziedzinie prawa krajowego odnoszących się do określania przestępstw i sankcji, jeżeli przepisy UE nie są skutecznie egzekwowane.

Traktat lizboński zmienił również **ramy prawne dotyczące środków prawokarnych UE**: nie można uchwalić przyjęcia żadnego środka prawokarnego bez zgody Parlamentu Europejskiego, a Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej sprawuje teraz pełną kontrolę sądową. Nowy traktat wzmacnia również znacząco rolę parlamentów narodowych, ponieważ mogą one przedstawić swoje opinie na temat projektu aktu prawnego oraz monitorować przestrzeganie zasady pomocniczości. Rada może przyjąć wniosek, jeżeli poprze go większość kwalifikowana państw członkowskich. **Potrzeba zastosowania prawa karnego UE okazuje się konieczna w takich dziedzinach, jak** na przykład ochrona funkcjonowania rynków finansowych, ochrona euro przed fałszowaniem czy zwalczanie nadużyć finansowych na szkodę budżetu UE. W odniesieniu do tej ostatniej dziedziny Komisja zaprezentowała już konkretne plany w maju.

Środki prawokarne UE mogą określać, które naruszenia przepisów mają być uznawane za przestępstwa w krajowych ustawodawstwach na całym terytorium Unii. Mogą również określać skuteczne, proporcjonalne sankcje karne o charakterze zniechęcającym, takie jak wymóg nakładania za dane przestępstwo grzywnien w określonych stawkach lub kary pozbawienia wolności w określonym wymiarze. Może to stanowić ważny instrument odstraszący sprawców i zapobiegający przestępstwom w przyszłości.

Przed przedłożeniem wniosków legislacyjnych w tej dziedzinie Komisja będzie oceniać, czy potrzebne jest stosowanie prawa karnego, a w stosownych przypadkach, jakie sankcje są najbardziej odpowiednie, aby doprowadzić do egzekwowania prawa w danym obszarze polityki. Komisja przedstawi – we współpracy z Parlamentem Europejskim i Radą – **wspólne standardowe sformułowania** do stosowania w przyszłym prawodawstwie w dziedzinie prawa karnego, aby zapewnić jego spójność. Komisja powoła również **grupę ekspertów**, która będzie pomagać w zbieraniu udokumentowanych informacji na temat transgranicznego wymiaru oraz skutków pewnych przestępstw.

Więcej informacji:

Portal informacyjny Dyrekcji Generalnej ds. Sprawiedliwości:

http://ec.europa.eu/justice/news/intro/news_intro_en.htm

Polityka kryminalna UE:

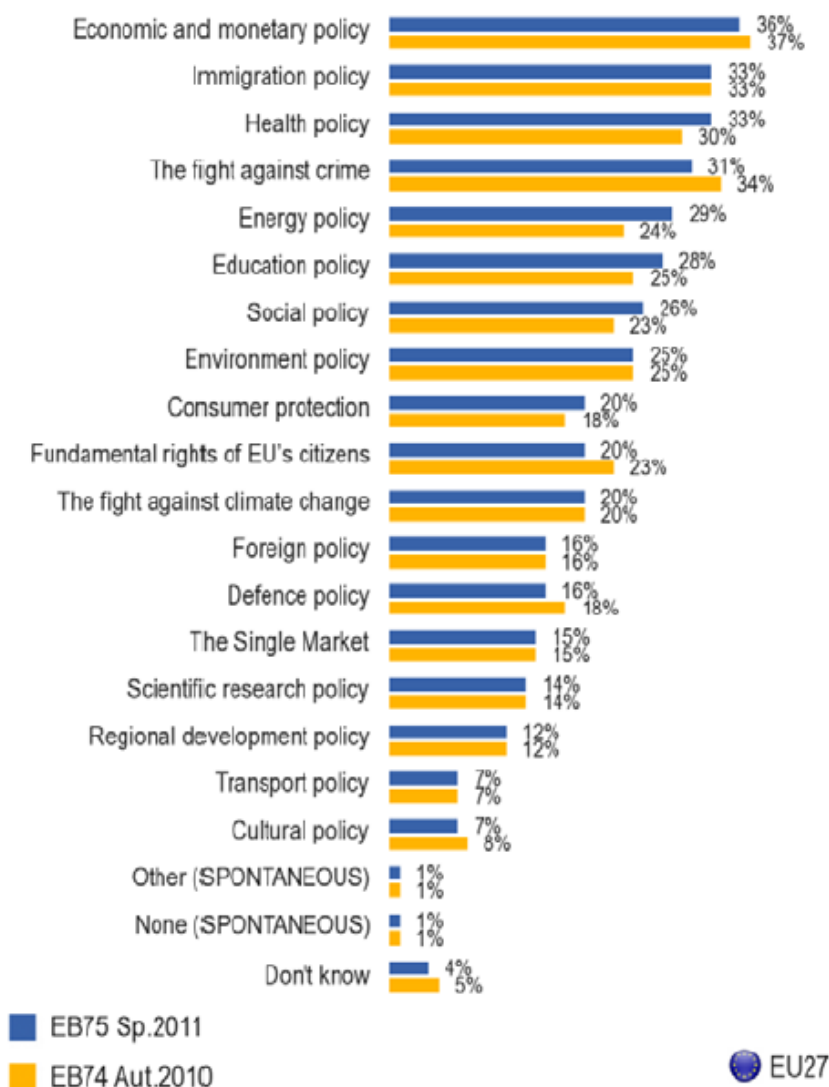
http://ec.europa.eu/justice/criminal/criminal-law-policy/index_en.htm

Strona internetowa wiceprzewodniczącej Viviane Reding, komisarz UE ds. sprawiedliwości:

<http://ec.europa.eu/reding>

ANEKS:

QA22. European integration has been focusing on various issues in the last years. In your opinion, which aspects should be emphasized by the European institutions in the coming years, to strengthen the EU in the future?

Źródło: Eurobarometer 75, wiosna 2011

13. SCHENGEN - Komisja Europejska proponuje podejście europejskie w celu lepszej ochrony swobodnego przemieszczania się obywateli

W dniu 16 września 2011 r. Komisja zaproponowała wzmocnienie strefy Schengen, które ma zagwarantować setkom tysięcy obywateli europejskich i obywateli państw trzecich podróżujących codziennie po UE możliwość swobodnego przemieszczania się. Wnioski Komisji mają na celu przyjęcie bardziej skutecznego podejścia na poziomie UE do współpracy w ramach Schengen. Szczególne wyzwania, które mogą zagrozić funkcjonowaniu całej strefy Schengen, wymagają bardziej skutecznej i skoordynowanej odpowiedzi. We wnioskach przewidziano wprowadzenie wzmocnionego systemu oceny i monitorowania na poziomie UE, który ma służyć weryfikacji i zagwarantowaniu stosowania przepisów Schengen, a także

bardziej usystematyzowanego mechanizmu podejmowania decyzji na poziomie europejskim, który z kolei umożliwiłby podejmowanie decyzji o tymczasowym przywróceniu kontroli na granicach wewnętrznych w przypadku poważnego zagrożenia porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego.

„Niniejszymi wnioskami pragniemy zabezpieczyć przyszłość strefy Schengen. Musimy zapewnić rzetelne, oparte na jasnych i przejrzystych zasadach zarządzanie strefą Schengen, tak by system ten był bardziej wydajny. Dzięki naszym wnioskom powstanie system podejmowania decyzji na poziomie europejskim, który wzmocni zaufanie między państwami członkowskimi i sprawi, że strefa Schengen będzie lepiej dostosowana do sprostania przyszłym wyzwaniom i nieprzewidzianym zdarzeniom. Wzmacniając wymiar europejski swobodnego przepływu osób, chronimy jedno z najbardziej cenionych osiągnięć UE”, powiedziała **Cecilia Malmström**, europejska komisarz do spraw wewnętrznych.

W obszarze bez granic wewnętrznych każde zagrożenie dla integralności dowolnego odcinka tego obszaru ma bezpośrednie konsekwencje dla całej strefy Schengen oraz UE jako całości. Obecny system, oparty na międzyrządowym mechanizmie wzajemnej oceny, w połączeniu z możliwością podejmowania, na szczeblu krajowym, indywidualnych decyzji w sprawie wyjątkowego przywrócenia kontroli na granicach wewnętrznych, okazał się mało wydajny, jeśli chodzi o wzmocnienie wzajemnego zaufania między członkami strefy Schengen oraz ochronę swobody przemieszczania się w strefie bez kontroli granicznych. Należy podjąć dalsze działania, by wzmocnić zarządzanie tą wspólną przestrzenią oraz zapewnić odpowiednie wsparcie państwom członkowskim, które mogą stanąć w obliczu sytuacji krytycznych.

Z tego względu, wraz z komunikatem wyjaśniającym, Komisja przyjęła dwa wnioski ustawodawcze, które mają na celu: **1)** usprawnienie zarządzania strefą Schengen; **2)** zdefiniowanie mechanizmu podejmowania decyzji na poziomie europejskim w celu ochrony wspólnych interesów.

1) Usprawnienie zarządzania strefą Schengen

Narzędzia do monitorowania i eliminowania przeszkód, którymi obecnie dysponujemy, nie są skuteczne. Celem przedstawionego wniosku – opartego na zmienionym mechanizmie oceny Schengen zaproponowanym przez Komisję w listopadzie 2010 r. – jest przekształcenie obecnego podejścia opartego na międzyrządowym mechanizmie wzajemnej oceny w zarządzanie strefą Schengen na poziomie UE. Dzięki zapowiedzianym i niezapowiedzianym kontrolom w danym państwie członkowskim przeprowadzanym przez wyznaczone przez Komisję zespoły, przy udziale ekspertów z innych państw członkowskich i agencji Frontex, będzie można zweryfikować stosowanie przepisów Schengen.

W sprawozdaniu sporządzanym po każdej wizycie określano by wszelkie wykryte niedociągnięcia oraz formułowano jasne propozycje dotyczące działań naprawczych, wyznaczając terminy realizacji poszczególnych działań. W ramach działań następczych dane państwo członkowskie musiałoby następnie sporządzić plan działań określający sposób realizacji wspomnianych zaleceń.

Kolejnym istotnym nowym elementem jest „ocena funkcjonowania Schengen” (*Schengen health check*), która będzie przeprowadzana dwa razy do roku w drodze debaty w Radzie i w Parlamencie Europejskim na temat funkcjonowania strefy Schengen, w oparciu o przegląd przedstawiony przez Komisję Europejską.

2) Mechanizm podejmowania decyzji na poziomie europejskim w celu ochrony wspólnego dobra

Obecnie obowiązujące przepisy, które przewidują możliwość podróżowania bez paszportu do 25 państw europejskich, umożliwiają organom krajowym wyjątkowe i tymczasowe przywrócenie kontroli granicznych w przypadku poważnego zagrożenia porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego. Jednak Komisja jest przekonana, że w związku z faktem, iż środki te mają wpływ na całą strefę Schengen, możliwość przywrócenia kontroli na granicach wewnętrznych powinna być przedmiotem przejrzystej, spójnej i skutecznej dyskusji na poziomie europejskim.

Przedstawione wnioski zapewnią dostępność mechanizmu skoordynowanej odpowiedzi na poziomie UE, który umożliwi ochronę funkcjonowania i integralności strefy Schengen jako całości. W ramach nowego systemu decyzja o przywróceniu kontroli na granicach wewnętrznych w sytuacjach wyjątkowych (takich jak duże imprezy sportowe lub spotkania polityczne na wysokim szczeblu) byłaby podejmowana na poziomie europejskim na podstawie wniosku przedstawionego przez Komisję Europejską i popartego przez „kwalifikowaną większość” ekspertów z państw europejskich. Ewentualne powody podejmowania takiej decyzji pozostają na dziś bez zmian: środek ten jest niezbędny, aby zaradzić poważnemu zagrożeniu porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego. Kontrole byłyby wtedy zasadniczo możliwe na wyznaczonych granicach przez odnawialny okres 30 dni.

Państwa członkowskie mogłyby jednak nadal podjąć jednostronną decyzję o przywróceniu kontroli w nagłych sytuacjach wymagających podjęcia natychmiastowych działań, jednak na okres nie dłuższy niż pięć dni, a decyzja o każdym przedłużeniu byłaby podejmowana na poziomie UE.

W przypadku poważnych uchybień w zakresie stosowania przepisów Schengen, takich jak niewywiązywanie się państwa członkowskiego z obowiązku właściwej ochrony odcinka granicy zewnętrznej UE, Komisja, państwa członkowskie oraz FRONTEX lub inne agencje takie jak Europol lub Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu mogą zapewnić środki wsparcia, w tym wsparcia technicznego i finansowego. Jeśli jednak pomimo wyżej wspomnianych środków wsparcia takie poważne uchybienia nadal by występowały, możliwe byłoby podjęcie decyzji o tymczasowym przywróceniu kontroli na granicach wewnętrznych. Taki ostateczny środek byłby podejmowany na poziomie UE, dzięki czemu można by uniknąć jednostronnych decyzji poszczególnych państw członkowskich oraz przyjąć jednolite podejście do ochrony wspólnych interesów.

Nowe wnioski opracowano z pełnym poszanowaniem prawa do swobodnego przemieszczania się obywateli UE i członków ich rodzin. Komisja poinformuje Parlament Europejski o wynikach poszczególnych wizyt monitorujących w kontekście mechanizmu oceny Schengen oraz podjętych krokach, które mogłyby prowadzić do ewentualnego przywrócenia kontroli granicznych.

Podjęte inicjatywy obejmują:

- komunikat „Ład Schengen – wzmocnienie obszaru bez kontroli na granicach wewnętrznych”)
- wniosek w sprawie wzmocnienia mechanizmu oceny Schengen (zmieniający zeszłoroczny wniosek,

- wniosek w sprawie ustanowienia mechanizmu skoordynowanego przywrócenia kontroli na granicach wewnętrznych w wyjątkowych okolicznościach (zmieniający kodeks graniczny Schengen).

Wnioski te zostaną rozpatrzone przez Parlament Europejski i Radę zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą (procedura współdecydowania).

14. GOSPODARKA - Prognoza śródkresowa dla UE: zatrzymanie ożywienia gospodarczego w związku z kryzysem rynków finansowych

Spowolnienie tempa wzrostu gospodarczego w UE. Po zanotowanym w pierwszym kwartale 2011 r. silnym wzroście PKB, w drugim kwartale tego roku jego dynamika spadła. Obecnie oczekuje się, że w drugim półroczu wzrost PKB będzie słaby, a pod koniec roku spadnie niemal do zera. Przewidywane w wiosennej prognozie spowolnienie prawdopodobnie pogłębi się, ale nie doprowadzi do nawrotu recesji. Dzięki lepszym niż oczekiwano wynikom w pierwszym kwartale nadal oczekuje się, że roczna stopa wzrostu wyniesie 1,6 proc. w strefie euro i 1,7 proc. w UE. Jednak w porównaniu z wiosenną prognozą Komisji znacznie – bo o ½ punktu procentowego – skorygowano w dół prognozy wzrostu na drugie półrocze, zarówno dla strefy euro, jak i dla UE. Ponadto perspektywy są obecnie niepewne, a bilans zagrożeń dla tej prognozy kształtuje się niekorzystnie.

Komisarz ds. gospodarczych i walutowych **Olli Rehn** powiedział: „Perspektywy gospodarki europejskiej pogorszyły się. Wyjście z kryzysu finansowego jest często długie i trudne. Ponadto gospodarka UE musi sobie radzić w trudniejszym otoczeniu zewnętrznym, podczas gdy popyt wewnętrzny pozostaje słaby. Kryzys zadłużenia publicznego zaostrzył się, a zawirowania na rynku finansowym muszą doprowadzić do spowolnienia w gospodarce realnej. Aby powrócić na ścieżkę wzrostu, konieczne jest zapewnienie stabilności finansowej i prowadzenie polityki budżetowej, która ponad wszelką wątpliwość da się utrzymać na dłuższą metę. Wymaga to kontynuowania strategii zróżnicowanej i sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu konsolidacji budżetowej oraz wdrożenia decyzji na rzecz wsparcia stabilności finansowej. Jednocześnie reformy strukturalne pozostają ważniejsze niż kiedykolwiek dla budowy potencjału wzrostu w przyszłości.”

• Prognozy wzrostu skorygowane w dół

Prognoza śródkresowa zawiera zaktualizowane przewidywania dotyczące inflacji i wzrostu PKB w 2011 r. dla siedmiu największych państw członkowskich, dla strefy euro i dla całej UE. Kolejna prognoza, obejmująca wszystkie państwa członkowskie UE i wybiegająca dalej w przyszłość, zostanie opublikowana w listopadzie. Wzrost PKB w całym roku 2011 ma utrzymać się na poziomie przewidywanym w wiosennej prognozie Komisji dla strefy euro (1,6 proc.), a dla całej UE ma być nieco niższy (1,7 proc.). Wynika to w dużej mierze z silniejszego niż oczekiwano wzrostu w pierwszym kwartale, jednak wskaźnik kwartalnej dynamiki wzrostu w drugiej połowie roku został znacznie skorygowany w dół. Obecnie przewiduje się, że w całej UE wzrost wyniesie 0,2 proc. w trzecim i czwartym kwartale, natomiast w strefie UE będzie to 0,2 proc. w trzecim kwartale i 0,1 proc. w czwartym. Oznacza to, że dla obu tych obszarów odpowiednie kwartalne wskaźniki wzrostu skorygowano w dół o około ¼ punktu procentowego. Korekta dotyczy wszystkich państw członkowskich objętych analizą, co sugeruje występowanie wspólnego czynnika, lecz także wysoki stopień wzajemnego powiązania naszych gospodarek. Oczekuje się jednak, że wzrost w poszczególnych państwach członkowskich będzie zróżnicowany.

- **Pogorszenie perspektyw gospodarczych w ostatnich miesiącach**

W ciągu lata pojawiły się oznaki poważniejszego osłabienia popytu i handlu światowego. Ożywienie osłabło w USA, a wskaźniki handlu światowego sugerują dalsze osłabienie w trzecim kwartale. Obecnie przewiduje się, że w 2011 r. produkt światowy wzrośnie o około 4 proc., co oznacza korektę w dół o około ½ punktu procentowego w porównaniu z wiosenną prognozą. Warunki na rynku finansowym pogorszyły się z powodu obaw przed dalszym rozprzestrzenianiem się kryzysu zadłużenia publicznego w strefie euro oraz niepokoju co do perspektyw wzrostu i stabilności budżetowej w USA.

Obecnie oczekuje się, że w drugim półroczu 2011 r. wzrost PKB w UE będzie słaby, a pod koniec roku spadnie praktycznie do zera. Spaść ma dynamika eksportu netto, który w drugim kwartale ponownie stanowił najważniejszy czynnik wzrostu. Od wiosny gwałtownie pogorszyły się nastroje wśród przedsiębiorstw i konsumentów, co wskazuje na osłabienie popytu wewnętrznego w drugiej połowie roku, a być może także w okresie wykraczającym poza horyzont prognozy śródkresowej. Do osłabienia popytu wewnętrznego przyczynić się mogą bieżące korekty bilansowe. Napięcia na rynku finansowym podważają zaufanie i zwiększają koszty inwestycji.

- **Przewidywany spadek inflacji**

Obecnie oczekuje się, że inflacja w UE będzie zmniejszała się szybciej niż przewidywano wiosną. W pierwszym półroczu inflacja przyspieszyła, przede wszystkim z powodu wzrostu cen energii. Od tego czasu jednak ceny materiałów podstawowych nieco spadły. W sytuacji obecnego, słabszego wzrostu gospodarczego oczekuje się, że inflacja HICP w UE i w strefie euro stopniowo spadnie do poziomu – odpowiednio – 2,9 proc. i 2,5 proc. za cały rok, a do końca 2011 r. utrzyma się powyżej 2 proc.

- **Ocena ryzyka**

Niepewność co do perspektyw gospodarczych utrzymuje się na wysokim poziomie. Zmaterializowały się obecnie niektóre z zagrożeń wskazywanych w wiosennej prognozie. W szczególności nastąpiło spowolnienie w gospodarce światowej, a nadzieje na stopniowe zażegnanie kryzysu zadłużenia publicznego nie ziściły się. Perspektywy wzrostu gospodarczego pozostają niekorzystne. Z drugiej strony ryzyko wzrostu inflacji nieznacznie zmalało od wiosny i można je uznać za zrównoważone.

Bardziej szczegółowe sprawozdanie dostępne jest na stronie internetowej:

http://ec.europa.eu/economy_finance/articles/eu_economic_situation/2011-09-interim_forecast_en.htm

Table 1: Real GDP growth

	Quarterly GDP (%, quarter-on-quarter)				Annual GDP (%, year-on-year)		
	Outturn		forecast		Outturn	2011 (forecast)	
	2011/1	2011/2	2011/3	2011/4	2010	Spring forecast May 2011	Interim forecast Sept. 2011
Germany	1.3	0.1	0.4	0.2	3.7	2.6	2.9
Spain	0.4	0.2	0.1	0.1	-0.1	0.8	0.8
France	0.9	0.0	0.2	0.2	1.5	1.8	1.6
Italy	0.1	0.3	0.0	0.0	1.3	1.0	0.7
Netherlands	0.8	0.1	0.1	0.1	1.8	1.9	1.7
Euro area	0.8	0.2	0.2	0.1	1.8	1.6	1.6
Poland	1.1	1.1	0.6	0.5	3.8	4.0	4.0
United Kingdom	0.5	0.2	0.4	0.3	1.4	1.7	1.1
EU27	0.7	0.2	0.2	0.2	1.8	1.8	1.7

Note: the quarterly figures are working-day and seasonally adjusted, while the annual figures are unadjusted.

Table 2: Consumer-price inflation

	Quarterly HICP (%, year-on-year)				Annual HICP (%, year-on-year)		
	Outturn		forecast		Outturn	2011 (forecast)	
	2011/1	2011/2	2011/3	2011/4	2010	Spring forecast May 2011	Interim forecast Sept. 2011
Germany	2.2	2.5	2.5	2.0	1.2	2.6	2.3
Spain	3.2	3.3	2.8	2.3	2.0*	3.0	2.9
France	2.0	2.2	2.1	2.1	1.7	2.2	2.1
Italy	2.3	2.9	2.5	2.5	1.6	2.6	2.6
Netherlands	2.0	2.4	2.8	2.7	0.9	2.2	2.5
Euro area	2.5	2.8	2.5	2.2	1.6	2.6	2.5
Poland	3.6	4.0	3.7	3.4	2.7	3.8	3.7
United Kingdom	4.1	4.4	4.9	4.2	3.3	4.1	4.4
EU27	2.9	3.2	3.0	2.7	2.1	3.0	2.9

* Break in the series in January 2010. Consistent methodology yields 1.8% inflation in 2010.

15. GOSPODARKA - Małe przedsiębiorstwa motorem wzrostu

Rzecznicy małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) spotkali się w Brukseli, aby określić strategię zmierną do uwolnienia potencjału wzrostu i konkurencyjności MŚP. Uzgodniono następujące zasadnicze cele: umożliwienie zakładanie przedsiębiorstw w ciągu 3 dni za mniej niż 100 euro, zwiększenie dostępu do finansowania i zamówień publicznych oraz zmniejszenie biurokracji, między innymi poprzez wprowadzenie testu sprawdzającego, czy nowe prawodawstwo na poziomie UE i krajowym jest przyjazne dla MŚP. W tym celu Komisja Europejska i wszystkie państwa członkowskie powinny wprowadzić specjalny test MŚP stosowany przed przyjęciem jakiegokolwiek aktu prawnego. Test ten powinien zapobiec pojawianiu się nowych przeszkód, które mogłyby utrudnić sprawne funkcjonowanie 25

milionów małych przedsiębiorstw europejskich. Dwanaście państw wprowadziło już ten test, a kolejne państwa są w trakcie jego wprowadzania. Rzecznicy MŚP zgodzili się wdrożyć wspomniane wyżej środki we wszystkich państwach członkowskich do września 2012 r. Poprzez ich wprowadzenie Europa aktywnie wzmacnia pozycję MŚP, które jak się powszechnie uważa, mają zasadnicze znaczenie dla przywrócenia wzrostu gospodarczego.

Wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej odpowiedzialny za przemysł i przedsiębiorczość, **Antonio Tajani**, powiedział: „W tym kluczowym momencie, gdy los integracji europejskiej jest bezpośrednio związany z naszą zdolnością do przywrócenia wzrostu, pilnie potrzebujemy prawdziwej rewolucji, która umieści MŚP i gospodarkę realną w samym centrum działań politycznych i administracji publicznej, aby uwolnić ich potencjał. Jest to najlepszy sposób na stworzenie odpowiednich warunków dla wzrostu gospodarczego. Bardzo się cieszę, że rzecznicy MŚP z wszystkich krajów UE zdecydowanie zaangażowali się w ten proces.”

- **Kontekst**

Krajowi rzecznicy MŚP przedstawili postępy we wdrażaniu w poszczególnych państwach programu „Small Business Act” dla Europy i uzgodnili ambitny plan działania na swoim pierwszym spotkaniu w Brukseli w obecności Daniela Calleja, unijnego rzecznika małych i średnich przedsiębiorstw. Każde z państw UE powołało w tym roku rzecznika MŚP, aby reprezentował małe przedsiębiorstwa i dopilnował, by nie zaniedbywano ich interesów. Rzecznicy MŚP i przedstawiciele małych przedsiębiorstw zgodzili się, że w ciągu najbliższych 12 miesięcy działania powinny się skupić na trzech konkretnych obszarach:

- **uproszczenie otoczenia biznesu** i zachęcanie do podejmowania wyzwania, jakim jest założenie przedsiębiorstwa. Rzecznicy MŚP postanowili umożliwić we wszystkich państwach członkowskich założenie przedsiębiorstwa w ciągu 3 dni za mniej niż 100 euro;
- **poprawa dostępu MŚP do finansowania** poprzez środki zwiększające dostępność i wykorzystanie gwarancji pożyczek bankowych dla MŚP, a także mikrokredytu, zwłaszcza dla nowych przedsiębiorstw i mikroprzedsiębiorstw. W obecnej sytuacji dostęp do finansowania jest najbardziej palącym problemem MŚP. Ponadto należy zwiększyć udział MŚP w realizacji zamówień publicznych. Z ostatnich badań wynika, że udział MŚP w rynku zamówień publicznych ogłoszonych w całej UE wynosi tylko 34%, mimo że ich udział w całej gospodarce sięga 52%;
- systematyczne uwzględnianie w nowym prawodawstwie, zarówno na poziomie UE i krajowym, jego potencjalnego wpływu na MŚP poprzez stosowanie **testu MŚP**. Test ten jest obok rzeczników MŚP drugim filarem nowego planu Komisji Europejskiej dotyczącego zarządzania MŚP.

- **Test MŚP został już wprowadzony w niemal połowie państw Unii Europejskiej.**

Test MŚP, stanowiący podstawowy element zasady „**najpierw myśl na małą skalę**”, został wprowadzony po raz pierwszy w programie „**Small Business Act**” (SBA) dla Europy przyjętym w 2008 r. Wraz z publikacją przeglądu tego programu w 2011 r. jego rola jeszcze bardziej zyskała na znaczeniu.

Nieco mniej niż połowa państw członkowskich zgłosiła, że stosuje już test MŚP. Malta, Słowenia i Słowacja są w trakcie jego wprowadzania. Cztery inne państwa członkowskie - Grecja, Belgia, Cypr i Bułgaria - rozważają obecnie jego wprowadzenie, natomiast inne państwa zazwyczaj uwzględniają interesy MŚP w ocenie skutków regulacji, mimo że nie wprowadziły formalnego testu MŚP.

Na przykład w Austrii opracowano specjalną metodykę, z zastosowaniem odpowiedniego narzędzia internetowego, która stanie się obowiązkowa od 2013 r. Na Słowacji test MŚP stanowi element wszystkich nowych aktów prawnych, a na Malcie przygotowano niedawno ustawę wprowadzającą wymóg stosowania testu MŚP w przypadku wszystkich projektów aktów prawnych (od początku 2012 r.) o ile wykazano, że mogą mieć wpływ na mikro- i małe przedsiębiorstwa. Wreszcie w Finlandii bada się różne sposoby oceny wpływu regulacji na małe przedsiębiorstwa, aby wprowadzić ulepszony test MŚP.

Według badania przeprowadzonego ostatnio przez Komisję Europejską większość państw członkowskich uważa, że wprowadzony w 2008 r. test MŚP stanowi prawdziwą wartość dodaną dla MŚP w ich państwach. Państwa członkowskie w szczególności podkreślają, że test MŚP zapewnia małym przedsiębiorstwom czas na dostosowanie do nowego prawodawstwa, a przez to oszczędność kosztów. Ponadto test MŚP przyczynia się do unikania przepisów, które stanowiłyby niewspółmierne obciążenie dla przedsiębiorstw. Dzięki niemu można również jaśniej określić potencjalny wpływ nowych wniosków na MŚP oraz opracować środki zaradcze.

16. AGENDA CYFROWA - Dalsze działania są konieczne, aby zapewnić bezpieczeństwo dzieci – sprawozdanie Komisji

W przedstawionym w dniu 13 września 2011 r. sprawozdaniu Komisja Europejska poddała analizie sposoby wdrażania przez państwa członkowskie zaleceń UE dotyczących zapewniania bezpieczeństwa i pewności korzystania z technologii cyfrowych przez dzieci. Państwa członkowskie i branża wzmagają starania w celu realizacji zaleceń UE z lat 1998 i 2006 dotyczących ochrony osób małoletnich korzystających z usług audiowizualnych i internetowych. Wprowadzone środki są jednak zasadniczo niewystarczające.

W sprawozdaniu wskazano przykłady ilustrujące, że państwa UE nie reagują w odpowiedni sposób bądź stosują odmienne podejścia w zakresie zwalczania i zgłaszania niezgodnych z prawem lub szkodliwych treści, zapewniania dzieciom dostępu do treści odpowiednich dla ich wieku, zwiększania poziomu bezpieczeństwa dzieci w serwisach społecznościowych oraz ochrony dzieci przed szkodliwymi gramami wideo. Przykładowo pomiędzy państwami członkowskimi występuje wiele różnic odnośnie do sposobu sprawdzania przez centra interwencyjne zgodności z prawem lub szkodliwości zgłaszanych im treści, odnajdywania ich źródeł i ich zgłaszania właściwym organom. W analogiczny sposób państwa UE stosują różne systemy klasyfikacji wiekowej oraz środki techniczne mające na celu dostosowanie stron internetowych i gier do wieku użytkowników. W sprawozdaniu wskazano, iż w tych sektorach pozostaje nadal do wykonania wiele pracy w celu wzmocnienia ochrony dzieci. Komisja podejmie te kwestie pod koniec bieżącego roku w ramach szeroko zakrojonej inicjatywy mającej na celu ochronę i wzmocnienie pozycji dzieci korzystających z nowych technologii.

Neelie Kroes, wiceprzewodnicząca Komisji ds. agendy cyfrowej, powiedziała: „Coraz młodsze dzieci coraz częściej korzystają z internetu i odkrywają możliwości, które daje ekscytujący świat cyfrowy. Musimy jednak pilnie zwiększyć tempo naszych działań i udoskonalić sposoby naszego wspólnego działania, aby wzmocnić pozycję dzieci i chronić je w ciągle zmieniającym się świecie cyfrowym. Musimy dać rodzicom i nauczycielom pewność, która umożliwi im realizację ich obowiązków. Strategia, którą przedstawię pod koniec bieżącego roku, będzie bezpośrednio podejmować te problemy. ”

W sprawozdaniu zaproponowano szereg działań, m.in.:

- **Nie zgodne z prawem i szkodliwe treści**

Rozpowszechnianie wiedzy o numerach interwencyjnych oraz usprawnianie zaplecza infrastrukturalnego, aby skuteczniej usuwać treści niezgodne z prawem.

- **Serwisy społecznościowe i ochrona prywatności**

Zwiększenie znajomości zagrożeń i sposoby ich ograniczania.

- **Systemy klasyfikacji wiekowej i klasyfikacji treści**

Bardziej powszechne stosowanie systemów klasyfikacji wiekowej (np. PEGI) odnośnie do gier internetowych; opracowanie kodeksów postępowania oraz innych sposobów uświadamiania sprzedawcom kwestii związanych z klasyfikacją wiekową, aby zapobiegać sprzedaży gier osobom niespełniającym kryterium wieku.

- **Informacje dodatkowe:**

Jednym z priorytetów Europejskiej agendy cyfrowej jest zwiększenie bezpieczeństwa dzieci w internecie. Według sondażu EUKidsOnline w Europie dzieci w wieku 9-10 lat, które korzystają z sieci, przyznają, że przeciętnie rozpoczynają przygodę z internetem w wieku 7 lat. 33 proc. dzieci korzystających z internetu używa do tego celu telefonu komórkowego lub urządzenia przenośnego. W Europie 77 proc. dzieci w wieku 13-16 lat oraz 38 proc. dzieci w wieku 9-12 lat, które korzystają z internetu, posiada swój profil w serwisie społecznościowym; jedna czwarta respondentów korzystających z serwisów społecznościowych podaje, że ich profile są publiczne. Każda unijna strategia w tej dziedzinie musi uwzględniać globalny i nieustannie zmieniający się charakter środowiska cyfrowego i elastycznie reagować na nowe wyzwania.

Unijne zalecenia w sprawie ochrony małoletnich wydane w latach 1998 i 2006 były reakcją na fakt, że prawodawstwo unijne i krajowe nie zawsze nadążyło za wysokim tempem rozwoju sytuacji w dziedzinie usług audiowizualnych i internetowych usług informacyjnych. Na szczeblu unijnym oraz w większości państw członkowskich wprowadzono odpowiednie przepisy (poprzez dyrektywę o audiowizualnych usługach medialnych), ale tylko w odniesieniu do treści w mediach audiowizualnych. Powyższe powoduje, że wiedza o nowych wyzwaniach w zakresie ochrony małoletnich i popularyzacja odpowiednich warunków ramowych poprzez współpracę zainteresowanych stron oraz współregulację i samoregulację stają się jeszcze bardziej istotne dla państw członkowskich i usługodawców.

Sprawozdanie ma znaczenie dla kilku działań określonych w Europejskiej agendzie cyfrowej. Komisja zobowiązała się w szczególności do „wspierania wielostronnego dialogu oraz samoregulacji wśród europejskich i globalnych dostawców usług (np. portale społecznościowe, dostawcy łączności ruchomej), w szczególności w odniesieniu do korzystania nieletnich z ich usług” (Działanie 37).

W agendzie cyfrowej wzywa się również państwa członkowskie do „pełnego wdrożenia numerów interwencyjnych służących do powiadamiania o obraźliwych lub szkodliwych treściach internetowych, organizowania kampanii uświadamiających dotyczących bezpieczeństwa dzieci w internecie, oferowania szkołom kursów bezpiecznego korzystania z internetu oraz zachęcania dostawców usług internetowych do wdrażania środków w zakresie samoregulacji dotyczących bezpieczeństwa dzieci w internecie do 2013 r.” (Działanie 40).

Komisja podejmuje również prace mające na celu wspieranie tworzenia dostosowanych do wieku odbiorców treści internetowych o wysokiej jakości. Zgodnie z wynikami sondażu

EUKidsOnline jeden na trzech 9-12-latków uważa, że w internecie znajdują się treści, które są dla nich odpowiednie.

- **Przydatne linki:**

Sprawozdanie Komisji w sprawie ochrony małoletnich – Ochrona dzieci w świecie cyfrowym i uzupełniający dokument roboczy służb Komisji.

http://ec.europa.eu/avpolicy/reg/minors/rec/2011_report/index_en.htm

Program UE Bezpieczniejszy internet: <http://ec.europa.eu/saferinternet>

17. SPRAWY WEWNĘTRZNE - Komisja Europejska intensyfikuje wysiłki w celu przeciwdziałania brutalnemu ekstremizmowi

Cecilia Malmström, komisarz UE do spraw wewnętrznych, zainicjowała unijną sieć upowszechniania wiedzy o radykalizacji postaw (RAN), mającą na celu przeciwdziałanie brutalnemu ekstremizmowi. Inicjatywa będzie wspierać działania państw członkowskich podejmowane w celu zapobiegania brutalnej radykalizacji postaw oraz werbowaniu osób do udziału w działaniach terrorystycznych. Sieć ta połączy kluczowych partnerów zaangażowanych w zwalczanie radykalizacji postaw na obszarze UE, takich jak pracowników socjalnych, przywódców religijnych, liderów młodzieżowych, policję, naukowców i inne osoby pracujące w terenie wśród społeczności najbardziej zagrożonych tym zjawiskiem.

„UE musi intensywniej zwalczać zagrożenia związane z pogłębiającym się brutalnym ekstremizmem. Dlatego też zainicjowaliśmy w dniu dzisiejszym unijną sieć upowszechniania wiedzy o radykalizacji postaw, aby wspierać państwa członkowskie w rozpowszechnianiu wiedzy o tym zjawisku oraz o sposobach przeciwdziałania ekstremistycznej ideologii i propagandzie. Doświadczenie wskazuje, że terroryzmu nie można powiązać z jedną religią lub przekonaniem politycznym, ani też z żadnym konkretnym regionem. Działania, jakie podejmujemy w celu zwalczania brutalnego ekstremizmu muszą więc objąć różne wzorce radykalizacji postaw. Należy również pamiętać, że inspiracje ideologiczne oraz punkty odniesienia dla radykalizacji postaw odnaleźć można również w ideach politycznych ruchów populistycznych w UE” - powiedziała **Cecilia Malmström**, komisarz UE do spraw wewnętrznych.

Inauguracja sieci odbędzie się w Brukseli, po inauguracji rozpocznie się pierwsza sesja robocza. Na posiedzenie to zaproszeni zostali pierwsi członkowie sieci oraz przedstawiciele państw członkowskich, Norwegii oraz instytucji unijnych. Na spotkaniu inauguracyjnym uczestnicy będą mogli przedyskutować, w jaki sposób zapewnić sprawne funkcjonowanie RAN, oraz wymienić poglądy na temat priorytetów sieci.

Sieć ma pomóc w zidentyfikowaniu dobrych praktyk oraz propagowaniu wymiany informacji i doświadczeń dotyczących różnych aspektów brutalnej radykalizacji postaw, takich jak np. wykorzystywanie internetu oraz mediów społecznych na potrzeby propagandy ekstremistycznej oraz wykorzystywanie przez terrorystów technologii informacyjno-komunikacyjnych. Sieć będzie realizować zadania służące przeciwdziałaniu radykalizacji postaw, zanim doprowadzi ona do brutalnego ekstremizmu.

Sieć wspierana będzie przez forum internetowe oraz konferencje na całym obszarze UE, w celu wymiany doświadczeń i wiedzy w zakresie pogłębienie świadomości na temat radykalizacji postaw oraz technik komunikacji. Da ona osobom cieszącym się autorytetem i zaufaniem oraz

tym, które pełnią rolę opiniotwórcze, możliwość przekazywania pozytywnych przesłań stanowiących alternatywę dla propagandy ekstremistycznej odwołującej się do aktów przemocy. Sieć wspierać będzie również procesy polityczne na poziomie krajowym oraz europejskim, jak również Komisję Europejską i państwa członkowskie w ich działaniach. Udostępni ona też odpowiednie instrumenty do przeciwdziałania terroryzmowi.

- **Kontekst**

W dniu 22 listopada 2010 r. Komisja przyjęła „Strategię bezpieczeństwa wewnętrznego UE w działaniu”. Zwalczanie radykalizacji postaw, która może prowadzić do aktów terrorystycznych, zostało tam uznane za priorytet. W dokumencie tym zapowiedziano również ustanowienie unijnej sieci upowszechniania wiedzy o radykalizacji postaw („RAN”).

Przewidziano także dalsze działania, takie jak organizacja konferencji na szczeblu ministerialnym w 2012 r. w sprawie przeciwdziałania radykalizacji postaw oraz werbowaniu osób prowadzącym do aktów terrorystycznych.

Komisja odgrywa kluczową rolę w koordynacji i ułatwianiu działań wszystkich podmiotów należących do sieci. Komisja udostępni środki niezbędne do utworzenia platformy RAN oraz jej sekretariatu, jak również środki niezbędne do funkcjonowania sieci. Na projekt, na okres czteroletni, przeznaczone zostało ponad 20 mln EUR w formie bezpośredniego wsparcia dla państw członkowskich oraz finansowania różnych projektów.

Jako „sieć sieci” RAN obejmować będzie grupy, organizacje oraz platformy, które są w sposób konkretny i praktyczny zaangażowane w przeciwdziałanie radykalizacji postaw. Ich działania pogrupowane będą tematycznie obejmując m.in. osoby odpowiedzialne za wyznaczanie kierunków polityki, pracowników organów ścigania i służb bezpieczeństwa, prokuratorów, władze lokalne, pracowników naukowych, ekspertów terenowych i organizacje społeczeństwa obywatelskiego, w tym stowarzyszenia ofiar.

18. AGENDA CYFROWA - Komisja podejmuje pierwsze działania w celu zapewnienia wdrożenia systemu powiadamiania służb ratunkowych o wypadkach drogowych do 2015 r.

Komisja Europejska przyjęła w dniu 8 września br. pierwszy ze środków mających na celu zapewnienie do 2015 r. zdolności telefonicznego powiadamiania służb ratunkowych przez samochody w razie poważnego wypadku drogowego. Komisja chce, aby od 2015 r. system ratunkowy eCall był instalowany we wszystkich nowych modelach samochodów osobowych i lekkich samochodów dostawczych. W razie wystąpienia poważnego wypadku system eCall automatycznie wybiera jednolity europejski numer alarmowy 112 oraz przekazuje służbom ratunkowym informację o lokalizacji pojazdu. W zaleceniu Komisji, przyjętym w dniu 8 września, wzywa się państwa członkowskie do dopilnowania, aby operatorzy telefonii komórkowej dokonali modernizacji swojej infrastruktury w celu umożliwienia sprawnego przekazywania połączeń eCall do służb ratunkowych.

Gdy do wypadków drogowych wzywane są służby ratunkowe, dla ratowania życia oraz ograniczania skutków obrażeń cenna jest każda minuta. Jednakże osoby poszkodowane w wypadku nie zawsze wykazują się odruchem natychmiastowego powiadomienia służb ratunkowych, bądź też nie są w stanie fizycznie tego uczynić. Urządzenia eCall pozwalają

rozwiązać ten problem dzięki niezwłocznemu alarmowaniu służb ratunkowych nawet w przypadku, gdy pasażer stracił przytomność lub z innego powodu nie może wykonać telefonu. Rozwiązanie to pozwala skrócić czas pojawiania się ekip ratunkowych o ok. 40 proc. w przypadku miast oraz o 50 proc. na obszarach wiejskich. Powszechne wdrożenie systemu eCall pozwoli każdego roku uratować życie kilkuset osób w Europie oraz ograniczyć skutki obrażeń i urazów psychicznych w dziesiątkach tysięcy przypadków.

Neelie Kroes, wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej ds. agendy cyfrowej, stwierdziła: „Bardzo się cieszę – podobnie jak moi koledzy odpowiedzialni za transport i przemysł, wiceprzewodniczący Siim Kallas i Antonio Tajani – z podjęcia pierwszych działań na rzecz wprowadzenia z korzyścią dla milionów obywateli systemu eCall, który umożliwia skrócenie czasu potrzebnego służbom ratunkowym na przybycie na miejsce wypadku drogowego. System eCall pozwoli uratować życie setek osób oraz ograniczyć ból i cierpienie ofiar wypadków drogowych”.

Celem Komisji jest uruchomienie w pełni operacyjnego serwisu eCall w całej Unii Europejskiej (jak również na terytorium Chorwacji, Islandii, Norwegii i Szwajcarii) do roku 2015.

W zaleceniu wzywa się wszystkie państwa członkowskie do dopilnowania, aby operatorzy telefonii komórkowej traktowali połączenia wykonywane z urządzeń eCall tak jak inne połączenia z numerem 112, tzn. przyznawali im pierwszeństwo oraz nie naliczali za nie opłat. W zaleceniu wskazuje się również, iż państwa członkowskie powinny dopilnować, aby operatorzy telefonii komórkowej wdrożyli systemy identyfikujące połączenia eCall w celu kierowania ich do centrum powiadamiania ratunkowego przystosowanego do ich obsługi.

Po wydaniu zalecenia przewiduje się w dalszej kolejności przyjęcie przez Komisję specyfikacji dotyczących modernizacji centrów powiadamiania ratunkowego (na podstawie dyrektywy w sprawie inteligentnych systemów transportowych – 2010/40/WE) oraz wniosku dotyczącego rozporządzenia wprowadzającego obowiązek wyposażania, począwszy od 2015 r., wszystkich nowych modeli samochodów osobowych i lekkich samochodów dostawczych w urządzenia eCall spełniające wymogi specyfikacji technicznych do celów uzyskania unijnej homologacji typu.

- **Kontekst**

System eCall uruchamia się w sposób automatyczny, niezwłocznie po zarejestrowaniu poważnego zderzenia przez czujniki zamontowane w pojeździe. Po jego włączeniu system wybiera europejski numer alarmowy 112, nawiązuje połączenie telefoniczne z odpowiednim centrum powiadamiania ratunkowego oraz przekazuje służbom ratunkowym informacje dotyczące wypadku, w tym momentu zdarzenia, dokładnej lokalizacji rozbitego pojazdu, a także kierunku podróży (co ma szczególne znaczenie na autostradach oraz w tunelach). Połączenie eCall może być również aktywowane ręcznie poprzez naciśnięcie przycisku w samochodzie, na przykład przez świadka poważnego wypadku.

Koszt instalacji systemu eCall w nowym aucie szacuje się na mniej niż 100 euro. Aby wyeliminować wątpliwości związane z ochroną prywatności, system eCall nie pozwala na śledzenie pojazdów, ponieważ jest „uśpiony” i nie wysyła sygnałów, dopóki nie zostanie aktywowany w razie wypadku.

Obecnie jedynie 0,7 proc. wszystkich pojazdów osobowych w UE jest wyposażonych w automatyczne systemy powiadamiania służb ratunkowych, przy czym odsetek ten praktycznie nie wzrasta. Wspomniane systemy są chronione patentem i nie zapewniają interoperacyjności ani funkcjonowania w skali całej UE.

Komisja postanowiła podjąć działania ustawodawcze na rzecz wprowadzenia rozwiązań eCall, ponieważ efekty dobrowolnego wdrażania systemów powiadamiania okazały się niewystarczające. Komisja wzywała wcześniej do dobrowolnego wprowadzenia technologii eCall w całej Europie do 2009 r., lecz proces ten następował bardzo powoli.

Prezentacja wiceprzewodniczącej Neelie Kroes dla komisji Parlamentu Europejskiego ds. transportu na temat systemu eCall: zob. [SPEECH/11/557](#)

Zalecenie Komisji: <http://www.ec.europa.eu/ecall>

Więcej informacji na temat eCall:

http://ec.europa.eu/information_society/activities/esafety/ecall/index_en.htm

19. SWOBODNY PRZEPIŹYW TOWARÓW - Nie można zarejestrować pojazdów przystosowanych do ruchu lewostronnego: Polska do Trybunału

Komisja Europejska postanowiła 29 września 2011 r. skierować sprawę przeciwko Polsce do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości za utrzymywanie przeszkód w rejestrowaniu w Polsce pojazdów przystosowanych do ruchu lewostronnego. Polskie przepisy wymagają, by kierownica znajdowała się po lewej stronie pojazdu. Oznacza to, że w Polsce nie można w praktyce zarejestrować ani nowych, ani używanych samochodów, które przystosowane są do ruchu lewostronnego. Komisja uważa, że takie ograniczenia stanowią nieproporcjonalną barierę dla przywozu do Polski takich pojazdów z innych państw członkowskich UE (np. przez obywatela wracającego do Polski po okresie pracy w Wielkiej Brytanii). We wrześniu 2010 r. Komisja wezwała polskie władze do zniesienia tych ograniczeń, lecz obowiązują one nadal.

Komisja uważa, że jeśli pojazd silnikowy spełnia wymogi homologacji typu UE, można nim bezpiecznie jeździć we wszystkich państwach członkowskich bez względu na to, czy jest przystosowany do ruchu prawo- czy lewostronnego. W związku z powyższym Komisja uważa, że całkowity zakaz rejestrowania pojazdów przystosowanych do ruchu lewostronnego jest nieproporcjonalny w stosunku do uzasadnionych wymogów porządku publicznego związanych z bezpieczeństwem na drogach i ochroną zdrowia i życia ludzi.

Jeżeli chodzi o **nowe samochody**, Komisja jest zdania, iż przeszkody w rejestrowaniu pojazdów przystosowanych do ruchu lewostronnego naruszają przepisy dyrektywy 70/311/EWG dotyczącej homologacji typu układów kierowniczych oraz dyrektywy ramowej 2007/46/WE dotyczącej homologacji typu WE pojazdów silnikowych. Co do **samochodów używanych**, Komisja uważa, że Polska narusza unijne przepisy w zakresie swobodnego przepływu towarów (art. 34 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej).

Opracowała:

Dr Magdalena Skulimowska⁴

⁴ Na podstawie informacji Komisji Europejskiej.